

**EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI MAA-AINESJÄTTEEN HYÖDYN-
TÄMISESTÄ MAARAKENTAMISESSA****1 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö**

Ehdotettavalla valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin ympäristönsuojeluvaatimuksista, joiden täytyessä asetuksessa tarkoitettujen jätteiden hyödyntämiseen maarakentamisessa ei tarvittaisi ympäristölupaa. Ehdotuksella edistettäisiin maa-ainesjätteen hyödyntämistä maarakentamisessa ja sujuvoitettaisiin toimintaa koskevaa hallinnollista menettelyä.

Asetusta sovellettaisiin rakentamisen ja vastaavan toiminnan yhteydessä syntyvän maa-ainesjätteen ammattimaiseen tai laitospäin hyödyntämiseen asetuksessa tarkoitetuissa maarakentamiskohteissa ja rakentamiseen liittyvään jätteen väliaikaiseen varastointiin, kun toiminta rekisteröitäisiin ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaiseen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Kyseessä olisi uusi asetus.

Asetus on tarkoitettu tulevan voimaan päivänä kuuta 20 .

2 Nykytila**2.1 Kansallinen lainsäädäntö ja käytäntö**

Ympäristönsuojelulaki

Ympäristönsuojelulain tarkoituksena on mm. ehkäistä ympäristön pilaantumista ja sen vaaraa, ehkäistä ja vähentää päästöjä sekä poistaa pilaantumisesta aiheutuvia haittoja ja torjua ympäristövahinkoja, turvata terveellinen, viihtyisä sekä luonnontaloudellisesti kestävä ja monimuotoinen ympäristö, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä vähentää jätteiden määrää ja haitallisuutta ja ehkäistä jätteistä aiheutuvia haitallisia vaikutuksia. Ympäristönsuojelulakia sovelletaan teolliseen ja muuhun toimintaan, josta aiheutuu tai saattaa aiheutua ympäristön pilaantumista. Lakia sovelletaan myös toimintaan, jossa syntyy jätettä tai jossa käsitellään jätettä.

Ympäristönsuojelulain 2 luvussa säädetään yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista. Lain 7 §:ssä säädetään yleisestä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista ja 8 §:ssä säädetään luvanvaraisesta ja rekisteröitävästä toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen ehkäisemisestä. Toiminnan sijoituspaikan soveltuvuudesta säädetään lain 11 §:ssä. Lain 16 §:ssä säädetään maaperän pilaamiskiellosta ja 17 §:ssä pohjaveden pilaamiskiellosta.

Ympäristönsuojelulain 9 ja 10 §:ssä säädetään valtioneuvoston asetuksella annettavista tarkemmista säännöksistä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

Yleisestä ympäristöluvanvaraisuudesta säädetään lain 27 §:ssä, jonka mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. Lupavelvollisista toiminnoista säädetään tarkemmin lain liitteessä 1. Ympäristölupavelvollista toimintaa on mm. jätteen ammattimainen tai laitospäin käsitely, josta säädetään tarkemmin liitteen 1 taulukoiden 1 ja 2 kohdissa 13. Lisäksi ympäristölupa on oltava lain liitteessä 1 ja 2 tarkoitettuun, mutta niitä vähäisempään toimintaan, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Ympäristönsuojelulain 32 §:n 2 momentin nojalla ympäristölupaa ei tarvita lain liitteen 1 taulukon 2 kohdassa 13 tarkoitettuun jätteiden hyödyntämiseen taikka muiden kuin vaarallisten jätteiden syntypaikalla tapahtuvaan loppukäsittelyyn, jos näiden toimintojen ympäristönsuojeluvaatimuksesta on säädetty ympäristönsuojelulain 10 §:n nojalla tai jätelain 14 §:n nojalla annetulla valtioneuvoston asetuksella. Tällaisen toiminnan rekisteröinnistä säädetään ympäristönsuojelulain 116 §:ssä. Jos toimintaan on ympäristölupa, kun valtioneuvoston asetus tulee sovellettavaksi, ympäristölupa raukeaa.

Toiminnan rekisteröintiä koskevan 116 §:n 4 momentin nojalla edellä 32 §:n 2 momentissa tarkoitettua jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Jos toiminnalla on ympäristölupa ja lupa raukeaa lain 32 §:n 2 momentin nojalla, ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, vaan viranomainen rekisteröi toiminnan omasta aloitteestaan ja ilmoittaa siitä viipymättä toiminnanharjoittajalle. Ympäristönsuojelulain 117 §:n mukaisesti rekisteröinti-ilmoituksessa on oltava rekisteröintiä varten tarpeelliset tiedot toiminnanharjoittajasta, toiminnasta ja sen sijainnista sekä vaikutuksista. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä. Viranomainen ilmoittaa viipymättä rekisteröinnistä ilmoituksen tekijälle.

Valvontaviranomaisten vastuunjaosta ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen valvonnassa säädetään ympäristönsuojelulain 189 §:ssä, jonka 2 momentin mukaisesti vastuu 116 §:n 4 momentin (sellaisena kuin säännös on ympäristönsuojelulain muuttamista koskevassa hallituksen esityksessä HE 117/2018 vp) nojalla rekisteröitävän toiminnan valvonnasta on valtion valvontaviranomaisella.

Mittausten ja tutkimusten laadunvarmistuksesta säädetään ympäristönsuojelulain 209 §:n 1 momentissa, jonka mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Pykälän 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä näytteenotosta, mittaus-, laskenta- ja testausmenetelmistä, standardeista ja laskentamalleista, joita on käytettävä ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten soveltamisessa sekä näytteenoton, mittauksen, testausten, selvitysten ja tutkimusten luotettavuuden ja laadun varmistamisesta.

Rangaistuksista ympäristönsuojelulain rikkomisesta säädetään ympäristönsuojelulain 225 §:ssä, jonka mukaan rangaistavaa on mm. tahallinen tai huolimattomuudesta johtuva 116 §:ssä säädetyn ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönti taikka 9 tai 10 §:n nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen rikkominen.

Jätelaki

Jätelailla (646/2011) on pantu täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta, jäljempänä *jätedirektiivi*. Jätelain tarkoituksena on ehkäistä jätteistä ja jätehuollosta aiheutuvaa vaaraa tai haittaa terveydelle ja ympäristölle sekä vähentää jätteen määrää ja haitallisuutta, edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä, varmistaa toimiva jätehuolto ja ehkäistä roskaantumista.

Lain 3 §:ssä säädetään soveltamisalan rajauksista. Sen mukaisesti jätelakia ei sovelleta mm. pilaantumattoman ruoppausmassan sijoittamiseen, joka tehdään vesilain (587/2011) 2 luvun 6 §:n nojalla tai joka edellyttää vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla lupaa. Lakia ei sovelleta myöskään maaperästä irrottamattomaan pilaantuneeseen maa-ainekseen. Säännöstä koskevien perustelujen (HE 199/2010 vp) mukaan pykälään ei sisällytettäisi kaikkia jätedirektiivin 2 artiklassa säädettyjä poikkeuksia soveltamisalasta. Direktiivin 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa soveltamisalasta rajataan maa-aines ja muu luonnosta peräisin oleva aines, joka ei ole pilaantunut ja joka on kaivettu pois rakennustoimien aikana, kun on varmaa, että aines käytetään kaivupaikalla sellaisenaan rakentamistarkoituksiin. Säännöksessä tarkoitettu aines, joka käytetään varmasti ja jokseenkin välittömästi sellaisenaan taikka seulomalla tai muulla vastaavalla tavalla esikäsiteltynä rakentamistarkoituksiin kaivupaikalla tai muualla, täyttää harvoin jätteen yleiset tunnusmerkit eikä poikkeuksen sisällyttäminen jätelain soveltamisalaan olisi siten tarpeellista.

Lain 8 §:ssä säädetään etusijajärjestyksestä, jonka mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava etusijajärjestyksiä. Erityisesti on vähennettävä syntyvän jätteen

määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmisteltava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä.

Jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämisellä tarkoitetaan sellaista toimintaa, jolla edistetään tuotteen uudelleenkäyttöä, pidennetään sen käyttöikää tai ehkäistään muulla tavoin jätteen syntyä taikka vähennetään tuotteessa olevien haitallisten aineiden määrää tai syntyvän jätteen haitallisia ympäristövaikutuksia. Jätteen hyödyntämisellä tarkoitetaan toimintaa, jonka ensisijaisena tuloksena jäte käytetään hyödyksi tuotantolaitoksessa tai muualla taloudessa siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettäviä aineita tai esineitä, mukaan lukien jätteen valmistelu tällaista tarkoitusta varten. Jätteen kierrätyksellä tarkoitetaan toimintaa, jossa jäte valmistetaan tuotteeksi, materiaaliksi tai aineeksi joko alkuperäiseen tai muuhun tarkoitukseen. Kierrätyksenä ei kuitenkaan pidetä jätteen hyödyntämistä energiana eikä maantäyttöön käytettäväksi aineeksi. Jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa tulkitaan muuksi hyödyntämiseksi.

Jätelain 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuuden mukaisesti jätteen haltijan on oltava selvillä jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- ja terveysvaikutuksista ja tarvittaessa annettava näitä koskevat tiedot muille jätehuollon toimijoille. Lain 12 §:n 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä jätteen haltijan velvollisuudesta seurata ja tarkkailla jätteen ja jätteen käsittelyn ympäristö- ja terveysvaikutuksia, jätettä ja jätteen käsittelyä koskevien tietojen antamisesta jätteen aikaisemmalle haltijalle tai käsittelijälle ja muista näihin rinnastettavista toimista 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

Jätelain 13 §:n mukaisesti jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi jätettä ei saa hylätä eikä käsitellä hallitsemattomasti. Jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteen keräyksessä ja kuljetuksessa sekä jätteen käsittelylaitoksen tai -paikan sijoittamisessa, rakentamisessa, käytössä ja käytön jälkeisessä hoidossa on erityisesti huolehdittava siitä, ettei jätehuollosta aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavia päästöjä mukaan lukien melua ja hajua taikka viihtyisyyden vähentymistä. Toiminnan, laitoksen tai paikan on lisäksi sovellettava ympäristöön ja maisemaan. Jätehuollossa on periaatteena, että käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja noudetaan ympäristön kannalta parasta käytäntöä

Jätelain 14 §:n 1 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä mm. käsittelypaikkaan vastaanotettavaa jätettä koskevista vaatimuksista ja rajoituksista, käsittelypaikan sijoittumisen edellytyksistä, toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja käsittelyssä syntyvän jätteen laadusta, käytöstä ja jätehuoltoa koskevista vaatimuksista sekä muista näihin rinnastettavista toimista 13 §:n 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

Jätelain 15 §:n 1 momentin mukaisesti lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Pykälän 2 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä mm. jätteen erillään pitoa koskevista vaatimuksista ja lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden yhdistämisen edellytyksistä.

Jätehuollon järjestämistä säädetään jätelain 28 §:ssä, jonka mukaisesti jätteen haltija on vastuussa jätehuollon järjestämisestä lukuun ottamatta säännöksessä säädettyjä eräitä poikkeuksia. Lain 29 §:n nojalla jätteen saa pääsääntöisesti luovuttaa vain sellaiselle toiminnanharjoittajalle, jonka toiminta on hyväksytty jätelain tai ympäristönsuojelulain mukaisessa menettelyssä. Poikkeustapauksissa jäte voitaisiin luovuttaa myös toimijalle, jolta ei edellytetä tarkoitettua jätehuoltorekisteriin hyväksymistä tai merkitsemistä eikä ympäristölupaa tai ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä. Tällöin jätteen vastaanottajalla tulisi olla riittävät taloudelliset ja tekniset edellytykset sekä riittävä asiantuntemus jätehuollon järjestämiseen. Muodostuneessa soveltamiskäytännössä esimerkiksi vaatekeräykset tai koulujen tai hyväntekeväisyysjärjestöjen vapaaehtoiset keräystapahtumat on katsottu tällaiseksi muuksi kuin ammattimaiseksi toiminnaksi,

johon jätteen voi luovuttaa. Jätelain 30 §:n mukaisesti jätteen haltijan vastuu jätehuollon järjestämisestä lakkaa ja siirtyy uudelle haltijalle, kun jäte luovutetaan 29 §:ssä tarkoitettulle vastaanottajalle.

Siirtoasiakirjavelvollisuudesta säädetään jätelain 121 §:ssä, jonka mukaisesti siirtoasiakirja on laadittava vaarallisesta jätteestä, sako- ja umpikaivolietteestä, hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteestä, pilaantuneesta maa-aineksesta ja muusta rakennus- tai purkujätteestä kuin pilaantumattomasta maa-aineksesta, joka siirretään ja luovutetaan 29 §:ssä tarkoitettulle vastaanottajalle. Ympäristöministeriön linjauksen mukaan siirtoasiakirjavelvollisuutta sovellettaessa maa-ainesjäte voidaan yleensä katsoa pilaantuneeksi silloin, kun sen edustava haitta-ainepitoisuus ylittää maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun valtioneuvoston asetuksen (214/2007) mukaisen alemman ohjearvon (ympäristöministeriön muistio Kaivetut maa-ainekset - jäteluonne ja käsittely, 3.7.2015).

Kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuudesta säädetään jätelain 118 §:ssä, jonka mukaan toiminnan harjoittajan on pidettävä kirjaa jätteistä, jos kysymyksessä on toiminta, jossa syntyy jätettä vähintään 100 tonnia vuodessa tai toiminta, jossa syntyy vaarallista jätettä. Kirjanpitovelvollista on myös ympäristönsuojelulaissa tarkoitettua ympäristölupaa edellyttävä laitospäinen tai ammattimainen jätteenkäsittely tai muu ympäristölupaa edellyttävä toiminta sekä ammattimainen jätteen kuljetus ja välitys ja jätteenkeräys. Kirjanpitovelvollisen toiminnan harjoittajan on jätelain 120 §:n mukaisesti seurattava ja tarkkailtava järjestämänsä jätehuoltoa säännöllisesti ja suunnitelmallisesti sen varmistamiseksi, että toiminta täyttää sille jätelaissa ja sen nojalla säädettyt ja määrätty vaatimukset ja että valvontaviranomaiselle voidaan antaa toiminnan valvomiseksi tarpeelliset tiedot. Toiminnanharjoittajan on myös huolehdittava siitä, että jätehuollosta vastaavat henkilöt perehdytetään toiminnan seurantaan ja tarkkailuun ja että heille annetaan siitä riittävät tiedot.

Jätelain 122 §:n nojalla mm. valvontaviranomaisella on oikeus pyynnöstä saada jätelain tai sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamisen valvontaa varten tarpeelliset tiedot jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta.

Käytäntö

Maa-ainesjätteen ammattimainen tai laitospäinen hyödyntäminen on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain 27 §:n yleisen luvanvaraisuussäännöksen nojalla. Luvanvaraisista toiminoista säädetään tarkemmin ympäristönsuojelulain liitteessä 1. Lupaviranomaisten toimivallan jaosta säädetään ympäristönsuojelulain 34 §:ssä. Tarkemmin lupaviranomaisten toimivallan jaosta säädetään ympäristönsuojelusta annetun asetuksen (713/2014) 1 ja 2 §:ssä.

Jätelainsäädännössä ei ole määritelty sitä, mitä tarkoitetaan ammattimaisella tai laitospäisellä jätteen hyödyntämisellä, eikä asetettu tälle mitään määrällistä kynnystä, vaan tämä määräytyy toiminnan luonteen ja laajuuden perusteella. Kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä voi olla määräyksiä pienimuotoisesta jätteen hyödyntämisestä, jota ei pidetä ammattimaisena tai laitospäisena toimintana.

Ympäristöministeriö on julkaissut 3.7.2015 muistion Kaivetut maa-ainekset - jäteluonne ja käsittely. Muistion tarkoituksena on ollut maa-aineksiin ja maa-ainesjätteisiin liittyvien jätelain ja ympäristönsuojelulain mukaisten tulkintojen selkeyttäminen sekä maa-ainesten jäteluonteen ja hyödyntämiskelpoisuuden arvioinnin helpottaminen. Muistiolla ei ole oikeudellista sitovuutta.

2.2 EU-lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (2008/98/EY, *jätedirektiivi*)

Jätedirektiivin soveltamisalan poikkeuksia koskevan 2 artiklan mukaisesti direktiiviä ei sovelleta mm. maa-ainekseen tai muuhun luonnosta peräisin olevaan ainekseen, joka ei ole pilaantunut ja joka on kaivettu pois rakennustoimien aikana, kun on varmaa, että aines käytetään kaivupaikalla sellaisenaan rakennustarkoituksiin.

Jätedirektiivin 23 artiklan 1 kohdan mukaisesti pääsääntönä on, että kaikilla laitoksilla ja yrityksillä, jotka aikovat käsitellä jätettä on toimivaltaisen viranomaisen myöntämä lupa. Kuitenkin 24

artiklan mukaisesti jäsenvaltiot voivat myöntää laitoksille ja yrityksille poikkeuksen 23 artiklan 1 kohdassa säädetystä vaatuksesta mm. jätteen hyödyntämisen osalta.

Jätedirektiivi on pantu täytäntöön kansallisesti pääasiallisesti jätelaililla (646/2011).

Euroopan parlamentti ja neuvosto on antanut 30.5.2018 direktiivin (EU) 2018/851 jätteistä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta. Direktiivi on saatettava kansallisesti voimaan viimeistään 5.7.2020.

Maarakentamisen osalta direktiiviin on lisätty mm. maantäyttöä koskeva määritelmä (3 artiklan 17 a kohta), jonka mukaan maantäytöllä tarkoitetaan hyödyntämistointia, jossa soveltuva vaarantonta jätettä käytetään louhittujen alueiden kunnostamisessa tai maisemointiin liittyvissä maarakennustöissä. Maantäyttöön käytettävällä jätteellä on korvattava materiaaleja, jotka eivät ole jätettä, sen on sovellettava edellä mainittuihin käyttötarkoituksiin ja sen käyttö on rajattava siihen, mikä on ehdottoman tarpeellista kyseisten tarkoitusten toteuttamiseksi.

Direktiivin 37 artiklan mukaan komissiolle toimitettavissa kertomuksissa on ilmoitettava maantäyttöön ja muihin materiaalien hyödyntämistointiin käytetyn jätteen määrä erillään uudelleenkäyttöön valmistellun tai kierrätetyn jätteen määrästä 11 artiklan 2 kohdan b alakohdan noudattamisen valvomiseksi. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava jätteen uudelleen käsittely maantäytössä käytettäviksi materiaaleiksi maantäyttönä.

2.3 Eräiden muiden maiden lainsäädäntö

Tanska

Tanskassa on annettu vuonna 2016 jätteen hyödyntämistä koskeva asetus (*Bekendtgørelse om anvendelse af restprodukter, jord og sorteret bygge- og anlægsaffald*), jossa annetaan säännöksiä jätteen, mukaan lukien maan, hyödyntämisestä maarakentamisessa, jolloin toimintaa ei tarvita ympäristölupaa. Asetuksessa on annettu hyödyntämiskelpoisen maa-aineksen sisältämille haitallisille aineille pitoisuusraja-arvot. Asetuksen mukaisesti maa-aineksen hyödyntämisestä on tehtävä ilmoitus kunnalliselle viranomaiselle, joka voi eräissä tilanteissa tehtävän ympäristöarvioinnin perusteella antaa määräyksiä ilmoituksen johdosta. Kunnallinen viranomainen voi myös kieltää hankkeen ympäristöarvioinnin perusteella. Toimintaa valvoo kunnallinen viranomainen.

Alankomaat

Alankomaissa keskeiset maaperän suojelua koskevat lait ovat maaperänsuojelulaki (*Wet bodembescherming*) ja ympäristönsuojelulaki (*Wet milieubeheer*). Ympäristönsuojelulaki on tärkein ympäristölaki, jonka mukaan ennen kuin tiettyä toimintaa voidaan harjoittaa, toiminnalle on saatava lupa. Useimmissa tapauksissa kunnat tai maakunnat myöntävät luvat. Maaperän suojelulakiin puolestaan sisältyy säännökset maaperän suojelusta ja pilaantuneen maaperän kunnostamisesta. Lisäksi maaperän laadusta annetussa asetuksessa (*Besluit bodemkwaliteit*) säädetään maa-ainesten ja maa-alueiden kestävästä käytöstä. Maaperän laadusta annetulla määräyksellä (*Regeling bodemkwaliteit*) on pantu täytäntöön tarkemmin maaperän laadusta annetun asetuksen säännökset. Vuonna 2008 voimaan tullut asetus maaperän laadusta on kaivettujen maa-ainesten hyödyntämisen tärkein hallinnollinen ohjauskeino, joka asettaa laatuvaatimukset rakennusalan kaikille toimijoille, menettelytavoille ja materiaaleille. Asetukseen on sisällytetty aiemmin erillisenä voimassa ollut rakennusmateriaalien käyttöä koskeva säädös, joka kattaa sekä rakennustuotteiden että uusiomateriaalien hyödyntämisen rakentamisessa. Siten asetus ei erottele toisistaan jätteitä ja tuotteita, vaan esimerkiksi samat laatuvaatimukset ja luokitusraja-arvot koskevat yhdenmukaisesti kaikkia soveltamisalaan kuuluvia rakentamisen materiaaleja. Asetuksen nojalla on annettu raja-arvot haitta-ainesten enimmäispitoisuuksille tietyissä maankäyttömuodoissa (luonto ja maatalous, asutus ja teollisuus). Enimmäispitoisuudet koskevat sekä kaivamatonta maaperää että kaivettua maa-ainesta ja sedimenttiä, kun niitä hyödynnetään maa-alueilla. Niitä sovelletaan raja-arvoina kaikissa maa-alueiden käyttöä ja rakentamista koskevissa hankkeissa.

Maa-ainesten hyödyntäminen asetuksen mukaisesti perustuu kahteen periaatteeseen: 'stand-still' ja 'fit-for-use'. Stand-still -periaate tarkoittaa, että maaperän laatua ei saa huonontaa, mistä syystä hyödynnettävän maa-aineksen on oltava laadultaan parempaa tai saman tasoista kuin maaperän hyödyntämiskohteessa. Siten esimerkiksi maa-ainesta, jossa asutusalueen enimmäispitoisuus

ylittyy, saa käyttää sellaisenaan ainoastaan teollisuusaluilla. Fit-for-use -periaatteen mukaan maaperän ja hyödynnettävän maa-aineksen laadun tulee täyttää alueen maankäytön edellyttämät vaatimukset. Nämä on määritelty riskiperusteisesti ottamalla huomioon ihmisten terveys, eliöstö ja maataloustuotteiden turvallisuus.

Belgian Flander

Belgiassa Flanderin alueella kunnostustoiminnan ja maa-ainesten hyödyntämisen tavoitteet, periaatteet ja ohjauskeinot ovat pitkälti saman tyyppisiä kuin Alankomaissa. Toiminnan laatua valvotaan tarkkaan ja viranomaisilla on työhön huomattavat henkilöresurssit. Myös lähtökohdat pilaantuneisuuden sääntelyyn ja maa-alueiden sekä maa-ainesten hallintaan vastaavat Alankomaiden sääntelyä.

Pilaantuneiden alueiden riskinhallinnan ja kaivettujen maa-ainesten hyödyntämisen lainsäädännöllinen perusta on maaperän suojelua ja kunnostamista koskevassa asetuksessa (*Bodemdecreet betreffende de bodemsanering en de bodembescherming*). Säädöksen mukaan maa-aines on tutkittava ja tutkimuksista on laadittava tekninen raportti, kun se kaivetaan pilaantuneelta alueelta tai muulta alueelta, jossa on ollut maaperää mahdollisesti pilaavaa toimintaa, ja kaivettavan maa-aineksen määrä on yli 250 m³. Flanderin jätehuoltoviranomainen (OVAM) tarkastaa teknisen raportin ja antaa sen perusteella luvan maa-ainesten kuljettamiseen ja hyödyntämiseen. OVAM vastaa itse loppuraportin laadinnasta työn valmistuttua. Maa-ainesten hyödyntämisen lisäksi OVAM myöntää maaperäsertifikaatin, joka tarvitaan kaikissa kiinteistökaupoissa Flanderin alueella.

Maa-ainesten hyödyntäminen säädöksen mukaisesti perustuu vastaavaan 'stand-still' -periaatteen kuin Alankomaissa. Säädöksen mukaan maa-ainesta voidaan hyödyntää joko maa-aineksena tai rakennusmateriaalina/kiinteytettynä materiaalina. Säädöksessä on asetettu vaatimukset hyödynnettävän maa-aineksen laadulle ja hyödyntämisalueen maaperän laadulle sen maankäyttöä vastaavan luokituksen mukaisesti. Maankäyttöluokkien mukaiset enimmäispitoisuudet vastaavat samassa säädöksessä määriteltyjä pilaantuneen maaperän kunnostuksen raja-arvoja. Maa-ainesta voidaan hyödyntää ilman rajoituksia silloin, kun hyödynnettävän maa-aineksen pitoisuudet ovat korkeintaan 80 % maankäytön mukaisesta raja-arvosta ja keskimääräiset pitoisuudet korkeintaan samalla tasolla kuin hyödyntämisalueen maaperässä. Maa-ainesta, jota haitta-ainepitoisuuksien vuoksi ei voi hyödyntää asuinalueella, ei voi käytännössä hyödyntää missään ilman puhdistamista. Kun maa-ainesta hyödynnetään rakennusmateriaalina/kiinteytettynä materiaalina, sen ympäristökelpoisuutta arvioidaan enimmäispitoisuuksien lisäksi liukoisuusraja-arvoilla.

Maa-ainesta, joka hyödynnetään säädöksen mukaisesti joko suoraan tai käsiteltynä, ei käytännössä pidetä jätteenä. Maa-ainesta, joka on sellaisenaan tai käsittelyn jälkeen hyödynnettävissä, ei saa myöskään sijoittaa kaatopaikalle. Ainoastaan silloin, kun maa-aines on liian pilaantunutta hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi, sitä pidetään jätteenä, joka on loppusijoitettava.

Kuten Alankomaissa myös Flanderissa on laaja verkko maa-ainesten käsittely- ja välivarastoalueita sekä maa-ainespankkitoimintaa. Maa-ainesten siirtoa ja hyödyntämistä hallinnoivat työhön nimetyt, voittoa tavoittelemattomat organisaatiot, joiden työtä toimivaltainen viranomainen valvoo.

Yhdistynyt kuningaskunta (Englanti ja Wales)

Yhdistyneessä kuningaskunnassa maaperän pilaantuneisuudesta säädetään erikseen ympäristönsuojelua ja maankäytön suunnittelua koskevalla lainsäädännöllä. Ympäristönsuojelulakia (*Environmental Protection Act 1990*) ja sen perusteella annettuja maaperän pilaantuneisuutta koskevia säännöksiä sovelletaan alueilla, joissa maankäyttö ei muutu. Maankäytön muutostilanteissa pilaantuneisuutta arvioidaan puolestaan maankäytön suunnittelusta annetuilla säädöksillä ja ohjeilla (*National Planning Policy Framework*). Molemmissa säädösympäristöissä lähtökohtana on vahva riskiperusteisuus, mutta maankäytön muutostilanteissa arvioinnin tukena sovelletaan usein yleisiä maankäytön mukaisia arviointikriteereitä.

Englannissa ja Walesissa kaivettuja maa-aineksia ja muita kaivumateriaaleja hyödynnettäessä voidaan soveltaa lisäksi vapaaehtoiseen käyttöön perustuvaa ympäristönsuojeluviranomaisen (EPA) laatimaa soveltamisohjetta (*The Definition of Waste: Development Industry Code of Practice, DoWDICoP*), jonka tarkoituksena on edistää kaivumateriaalien kestäväää käyttöä selkeällä

menettelyllä, jolla voidaan arvioida, ovatko kaivetut materiaalit syntypaikallaan jätettä ja tunnistamaan, milloin käsiteltyä jätettä ei enää voida pitää jätteenä. Ohjetta sovelletaan sekä pilaantumattomaan maa-ainekseen että haitta-aineita sisältävään maa-ainekseen. Se kattaa kaivetun maa-aineksen ja muun materiaalin hyödyntämisen sellaisenaan tai käsiteltynä sekä kaivupaikalla että toisessa rakennuskohteessa. Erilliselle käsittelyalueelle toimitettavaa materiaalia voidaan pitää jätteenä siihen asti, kunnes se on käsitelty hyödyntämiskelpoiseksi.

Ohjeen mukainen toiminta perustuu materiaalien hallintasuunnitelmaan, jossa kuvataan materiaalien käyttö hyödyntämiskohteessa. Suunnitelman tulee sisältää tapauskohtainen riskinarviointi, jolla osoitetaan, että suunnitelman mukaisessa hyödyntämisessä ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai terveyshaittaa. Lisäksi ohje edellyttää, että hyödynnettävät materiaalit käsitellään ja käytetään materiaalisuunnitelman mukaisesti, mikä osoitetaan erillisellä loppuraportilla (Verification Report). Toiminnan laadunvarmennus perustuu siihen, että ohjeessa tarkoitettu pätevä henkilö (Qualified Person) tarkastaa hyödyntämistä koskevat suunnitelmat ja toimittaa niistä yhteenvedon ympäristöviranomaiselle ennen materiaalien käyttöä. Jos hyödyntämisen jälkeen paljastuu, että materiaaleja ei käytetty materiaalisuunnitelman tai riskinarvioinnin mukaisesti, viranomainen voi pitää toimintaa jätteen sijoittamisena ja siitä voi seurata sanktio.

3 Asetusehdotus

3.1 Valtuussäännökset

Ympäristönsuojelulaki

Ympäristönsuojelulain 9 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa 7 ja 8 §:ssä säädettyjen ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevien velvollisuuksien täyttämiseksi tarkempia säännöksiä mm. luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen harjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja valtioneuvoston asetuksessa säädettävälle viranomaiselle toiminnassa käytettävistä raaka-aineista, polttoaineista ja muista kemikaaleista, toiminnassa syntyvistä jätteistä sekä toiminnassa käsitellyistä jätteistä. Tarkempia säännöksiä voidaan antaa myös vaadittavasta asiantunteemuksesta eri luvanvaraisissa ja rekisteröitävissä toiminnoissa.

Ympäristönsuojelulain 10 §:n 1 momentin mukaan sen lisäksi mitä 9 §:ssä säädetään, valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkempia säännöksiä mm. toiminnan sijoittumisen ympäristönsuojeluvaatimuksista ja edellytyksistä eri alueilla sekä haittojen ehkäisemiseksi tarpeellisista etäisyysvaatimuksista, päästöjen ja niiden leviämisen ehkäisemiseksi, onnettomuuksien ja niiden vaarana ehkäisemiseksi käytettävistä menetelmistä, laitteista, rakennuksista ja rakennelmista, toiminnan laajuudesta ja toiminta-ajoista, jätehuollosta ja toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista. Säännöksen 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetut säännökset voivat koskea mm. jätteen käsittelyä.

Ympäristönsuojelulain 116 §:n 4 momentin mukaan ympäristönsuojelulain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu jätteen käsittelystä on tehtävä rekisteröinti-ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle hyvissä ajoin ennen toiminnan aloittamista ympäristönsuojelun tietojärjestelmään merkitsemistä varten. Ympäristönsuojelulain 117 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä 116 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen sisällöstä.

Ympäristönsuojelulain 209 §:n 3 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä näytteenotosta, mittaus- laskenta- ja testausmenetelmistä, standardeista ja laskentamalleista, joita on käytettävä lain ja sen nojalla annettujen säännösten soveltamisessa sekä näytteenoton, mittauksen, testausten, selvitysten ja tutkimusten luotettavuuden ja laadun varmistamisesta.

Jätelaki

Jätelain 12 §:n 3 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä jätteen haltijan velvollisuudesta seurata ja tarkkailla jätteen ja jätteen käsittelyn ympäristö- ja terveysvaikutuksia, jätettä ja jätteen käsittelyä koskevien tietojen antamisesta jätteen aikaisemalle haltijalle tai käsittelijälle ja muista näihin rinnastettavista toimista 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

Jätelain 14 §:n 1 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä mm. käsittelypaikkaan vastaanotettavaa jätettä koskevista vaatimuksista ja rajoituksista, käsittelypaikan sijoittumisen edellytyksistä, toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimituksista ja käsittelyssä syntyvän jätteen laadusta, käytöstä ja jätehuoltoa koskevista vaatimuksista sekä muista näihin rinnastettavista toimituksista 13 §:n 2 momentissa säädettyjen velvollisuuksien täyttämiseksi.

Jätelain 15 §:n 2 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä mm. jätteen erillään pitoa koskevista vaatimuksista ja lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden yhdistämisen edellytyksistä.

3.2 Asetuksen tavoitteet

Ehdotuksen yleisenä tavoitteena olisi edistää maa-ainesjätteen ja maaperän kiinteyyksen sideaineksi soveltuvan jätteen hyödyntämistä maarakentamisessa kohteissa, joissa kyseiset jätemateriaalit soveltuvat korvaamaan luonnon maa- ja kiviaineksia tai kaupallisia sideaineita. Yhdyskuntien rakentamisessa maa-aineksia kaivetaan pois rakennusten ja infrarakenteiden tieltä sekä pohjaolosuhteiden muokkaamiseksi tulevan rakentamisen tarpeisiin. Toiminnan seurauksena voi syntyä runsaasti kaivumassoja, joista osa hyödynnetään suoraan syntypaikalla tai muissa lähialueiden rakentamiskohteissa. Huomattaville määrille kaivumassoista ei kuitenkaan ole osoitettua välitöntä hyödyntämiskohdetta ja ne joudutaan välivarastoitamaan odottamaan hyödyntämistä tai toimittamaan loppusijoitukseen maankaatopaikoille. Asetuksella vahvistettaisiin maa-ainesten käsittelyn järjestämistä jätelain etusijajärjestyksen mukaisesti jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi ja tuettaisiin kiertotalouden tavoitteita. Hyödyntämällä jätettä maarakentamisessa voitaisiin osaltaan säästää luonnon maa- ja kiviaineksia.

Asetuksessa säädettäisiin ympäristönsuojeluvuorokäytöksistä, joiden täyttyessä maa-ainesjätteen hyödyntämiseen maarakentamisessa ja siihen kuuluvaan jätteen välivarastointiin ei tarvittaisi ympäristölupaa, vaan toimintaa voitaisiin harjoittaa valtion valvontaviranomaiselle tehtävän rekisteröinti-ilmoituksen nojalla. Hyödyntämistoiminnan rekisteröinti-ilmoitusmenettelyllä ympäristölupamenettelyn sijasta sujuvoitettaisiin maa-ainesjätteen hyödyntämisen hallinnollisia menettelyjä ja osaltaan kevennettäisiin viranomaisten työtaakkaa, minkä lisäksi asetuksessa säädetyillä maa-ainesjätteen hyödyntämistä koskevilla vaatimuksilla varmistettaisiin, ettei toiminnasta aiheutuisi vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle pitkäaikaisena ajan kuluessa.

3.3 Keskeiset ehdotukset

Asetuksessa säädettäisiin maarakentamisessa hyödynnettävän maa-ainesjätteen ympäristönsuojeluvuorokäytöksistä, mikä olisi ympäristönsuojelulain 32 §:n 2 momentissa tarkoitettu poikkeus jätteen ammattimaisen tai laitoksen hyödyntämisen ympäristöluvanvaraisuudesta. Maarakentamiseen luettaisiin mukaan myös maaperän tai maa-aineksen kiinteytys sideaineksi soveltuvalla jätteellä. Soveltamisalaan sisältyisi myös asetuksessa tarkoitettussa maarakentamiskohteessa hyödynnettävän jätteen väliaikainen varastointi.

Asetuksessa tarkoitettua jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa olisi tehtävä ympäristönsuojelulain 116 §:n 4 momentissa tarkoitettu ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröintiä varten. Asetuksessa säädettäisiin rekisteröinti-ilmoituksen sisältövaatimuksista, jonka mukaisesti hankkeesta esitettävien tietojen perusteella valtion valvontaviranomainen rekisteröisi toiminnan, jos toiminta täyttäisi asetuksessa säädetyt vaatimukset.

Asetuksessa säädettäisiin rakentamisen ja muun vastaavan toiminnan yhteydessä syntyvän maa-aineksen tutkimustarpeesta ennen kuin maa-aines voidaan hyödyntää asetuksessa tarkoitetuissa rakentamiskohteissa. Tutkimustarve määräytyisi maa-ainesta ja sen kaivualuetta koskevan ennakkotiedon perusteella. Asetuksen mukaisilla tutkimuksilla varmistettaisiin maa-ainesjätteen soveltuminen asetuksessa tarkoitettuihin maarakentamiskohteisiin.

Asetuksessa säädettäisiin yksilöidysti ne maarakentamiskohteet, jota soveltamisala koskisi. Asetuksessa tarkoitettuja maarakentamiskohteita olisivat väylät, kentät, vallit, maisemointi- tai muut suunnitelmalliset täytöt ja teollisuus- ja varastorakennusten maaperustukset sekä kiinteytetty maa-aines ja maaperä edellä mainituissa maarakentamiskohteissa. Hyödynnettävän jätteen sisältämien haitallisten aineiden liukoisuksien raja-arvot asetettaisiin rakennekohtaisesti, minkä lisäksi kaikille maarakentamiskohteille annettaisiin yhdenmukaiset haitallisten aineiden pitoisuus-

raja-arvot. Asetuksessa säädetyillä jätteen käyttöä ja laatua koskevilla vaatimuksilla eri rakentamiskohteissa varmistettaisiin, että maa-ainesjätteen hyödyntämisestä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Pitoisuusraja-arvoissa otettaisiin lisäksi huomioon haitta-aineiden ominaisuudet maa-ainesjätteen käsittelyn näkökulmasta, jotta asetuksella ohjattaisiin toimintaa jätelain etusijajärjestyksen mukaisesti maa-ainesjätteen puhdistamiseen ja haitallisuuden vähentämiseen erityisesti orgaanisten haitta-aineiden osalta.

Asetuksessa säädettäisiin myös soveltamisalan rajauksista, jonka mukaisesti soveltamisalan ulkopuolelle rajattaisiin tietyt maankäytöltään tai ympäristöolosuhteiltaan herkäät alueet. Asetuksen soveltamisalan ulkopuolisilla alueilla maa-ainesjätteen hyödyntäminen olisi mahdollista ympäristöluvanvaraisesti.

4 Ehdotuksen vaikutukset

4.1 Taloudelliset vaikutukset

Tilastokeskuksen jätetilastojen ja niitä täydentävien asiantuntija-arvioiden mukaan rakentamisen toimialalla syntyy vuosittain noin 20-30 miljoonaa tonnia jätteenä pidettävää maa- ja kiviainesta. Osa rakentamisen maa-ainesjätteistä hyödynnetään ympäristöluvanvaraisesti maarakentamisessa tai kaatopaikkojen peittorakenteissa. Saatavilla oleva tieto rakentamisen maa-aineksista ja maa-ainesjätteistä ei ole kuitenkaan täysin kattavaa ja luotettavaa, koska maa-aineksia syntyy ja niitä käytetään huomattavan paljon ympäristöluvanvaraisen toiminnan ulkopuolella, eikä määriä seurata tai tilastoida järjestelmällisesti. Tilastokeskuksen vuoden 2016 jätetilaston mukaan kaivos-toiminnan ohella rakentaminen on toinen mineraalisia jätteitä huomattavasti kerryttävä toimiala, mutta sen jätteiksi luokiteltavien maamassojen määrät kuitenkin vähenivät noin kahteentoista miljoonaan tonniin. Rakentamisesta kertyneiden ylijäämämaiden materiaalihyötykäyttö ei näytä tilastojen valossa lisääntyneen, ja kertyneitä maamassoja on jouduttu läjittämään maankaatopaikoille entistä enemmän (http://www.stat.fi/til/jate/2016/jate_2016_2018-08-31_tie_001_fi.html.)

Ympäristöluvan mukaisesti kaatopaikalla hyödynnettävä tai loppusijoitettava maa-ainesjäte ei ole jäteveronalaista. Maankaatopaikalle voidaan sijoittaa vain pilaantumaton maa-ainesjätettä. Maankaatopaikalle sijoitettava maa-ainesjäte ei ole myöskään jäteveronalaista. Näin ollen asetuksella ei olisi vaikutusta jäteveron kertymään.

Maa-ainesjätteen asianmukaisesta käsittelystä syntyy jätteen haltijalle kustannuksia. Maa-ainesjätteen hyödyntäminen asetuksen vaatimusten mukaisesti voi edistää maa-ainesten hyödyntämistä maarakentamisessa ja voi vähentää maa-ainesjätteen haltijalle jätteenkäsittelystä aiheutuvia kustannuksia. Korvaamalla maa-ainesjätteellä rakentamisessa luonnon maa- ja kiviaineksia syntyy kustannussäästöjä myös rakentamishankkeesta vastaavalle. Maa-ainesjätteen käytön merkittävimmät taloudelliset hyödyt koskevat kaupunkien maarakennushankkeita, joissa maa-ainesvolyymit ovat suuret, luonnon maa- ja kiviainestuotteiden saatavuus on heikkoa tai niiden hinta on korkea ja ylijäämämaiden loppusijoitus on haasteellista. Monissa kaupungeissa maa- ja kiviainesten ottoalueet ja maankaatopaikat sijaitsevat lisäksi entistä kauempana keskustoista ja muista taa-jamien rakentamiskohteista, mikä lisää maa-ainesten kuljetusmatkoja ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Ennakoimalla syntyvien maa-ainesjätteiden välivarastointi- ja hyödyntämismahdollisuudet rakennuskohteiden välillä asetuksen vaatimusten mukaisesti maarakentamisen kustannustehokkuutta arvioidaan voitavan merkittävästi parantaa.

Asetuksen mukaisessa maa-aineksen kiinteytyksessä, jolla parannetaan teknisesti heikkolaatuisen maa-aineksen tai maaperän rakennettavuusominaisuuksia, voidaan hyödyntää tarkoitukseen soveltuvia jätteitä sideaineina. Tästä voi syntyä taloudellista etua sekä maarakennushankkeesta vastaavalle sideainekustannusten laskiessa että jätteen tuottajalle jätteenkäsittelykustannusten vähentäessä. Asetuksen mukaisista tutkimuksista ja muusta asetuksen edellyttämästä laadunvarmistuksesta aiheutuvat kustannukset maarakentajalle ja jätteen haltijalle voivat lisääntyä nykyisestä, koska tutkimusten ja laadunvarmistuksen vaatimustasoa ei ole tällä hetkellä yksiselitteisesti määritetty. Jätelain mukaisesti jätteen haltijalla on kuitenkin selvilläolovelvollisuus toiminnassaan syntyvistä jätteistä, minkä vuoksi jätteen laatuominaisuuksia olisi joka tapauksessa seurattava.

Maa-ainesjätteen hyödyntäminen rekisteröinti-ilmoitusmenettelyllä vähentäisi toiminnanharjoittajille ympäristölupien maksuista syntyviä kustannuksia, ja vastaavasti vähentäisi jossain määrin

ympäristölupaviranomaisille lupamaksuista kertyviä suoritemaksuja. Rekisteröinnistä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään peritään suoritemaksu, joka osaltaan kasvattaisi valtion valvontaviranomaisen suoritemaksuista kertyviä tuloja. Esimerkiksi vuonna 2018 tietojärjestelmään merkitsemisestä peritään 220 euron suuruinen suoritemaksu. Täsmällisesti ei voida arvioida sitä, kuinka paljon toimintoja siirtyisi lupamenettelystä rekisteröintimenettelyyn piiriin, koska yleensä kyse on kertaluonteisesta maarakentamisesta ja rakennustoiminta voi vaihdella vuosittain huomattavastikin.

4.2 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Rekisteröinti-ilmoitus maa-ainesjätteen hyödyntämisestä vähentäisi toiminnanharjoittajien hallinnollista taakkaa, kun maa-ainesjätteen hyödyntämiseen ei tarvitse hakea ympäristölupaa silloin, kun toiminta täyttäisi asetuksen vaatimukset. Rekisteröinti-ilmoitusmenettelyyn siirtyminen vähentäisi osaltaan ympäristölupaviranomaisten työmäärää ympäristölupahakemusten vähentyessä. Ennalta arvioiden eniten väheneisi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen työmäärä ottaen huomioon asetuksen rajaukset toiminnan laajuudelle. Vastaavasti ilmoituksia käsittelevän viranomaisen työmäärän arvioidaan jossain määrin lisääntyvän. Käytettävissä ei ole kuitenkaan tilastotietoa siitä, kuinka paljon maa-ainesjätteen hyödyntämistä koskevia ympäristölupia vuosittain keskimäärin myönnetään, minkä vuoksi myöskään rekisteröinti-ilmoitusten tulevaa määrää ei voida luotettavasti arvioida. Ilmoitusten käsittely ja toiminnan valvonta olisi ympäristönsuojelun mukaisesti valtion valvontaviranomaisen tehtävänä.

Sähköinen rekisteröinti-ilmoitusmenettely sekä raportointi tulee sujuvoittamaan asian käsittelyä ja parantamaan myös toiminnan valvonnan edellytyksiä.

4.3 Ympäristövaikutukset

Asetuksen mukaisilla rekisteröitävän toiminnan yhtenäisillä ympäristönsuojeluvaatimuksilla arvioidaan voitavan parantaa maa-ainesjätteen hyödyntämisen yleistä ympäristönsuojelun tasoa. Maarakennustoiminnalle asetettavat vaatimukset myös olisivat paremmin ennakoitavissa.

Maa-ainesjätteen ja kiinteistyksen sideaineena käytettävän jätteen hyödyntämisellä voidaan säästää uusiutumattomia luonnonvaroja korvaamalla niillä maarakentamisessa muutoin tarvittavia luonnon maa- ja kiviaineksia tai muita materiaaleja. Hyödyntämisellä voidaan vähentää myös loppusijoitettavan jätteen määrää sekä maa-ainesten kuljetusmatkoja ja niiden haitallisia ympäristövaikutuksia, kuten ilmaan joutuvia päästöjä ja energian kulutusta.

Asetuksen edellyttämällä edustavilla tutkimuksilla ja laadunvarmistuksella voitaisiin tunnistaa kaivualueella syntyvistä massoista hyödyntämiseen soveltuvat ja soveltumattomat maa-ainekset ja vähentää jätelain etusijajärjestyksen mukaisesti loppusijoitettavan jätteen määrää. Hyödynnettävän maa-ainesjätteen ympäristön kannalta turvallinen käyttö varmistettaisiin vertaamalla tutkimustuloksia asetuksessa annettuihin haitallisten aineiden raja-arvoihin, joiden alittuessa jätteen hyödyntämisestä asetuksen mukaisessa käytössä ei tehtyjen laskennallisten tarkastelujen perusteella aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Hyödynnettävälle jätteelle annettaisiin myös muita laatuvaatimuksia, joilla toiminnan mahdollisia ympäristövaikutuksia myös vähennettäisiin.

4.4 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Asetuksen mukainen maa-ainesjätteen laitosmainen ja ammattimainen hyödyntäminen rekisteröinti-ilmoitusmenettelyllä todennäköisesti lisääntyisi nykyisen ympäristömenettelyn sijasta. Rekisteröintimenettelyssä ei pyydetä lausuntoja eikä kuulla asianosaisia kuten ympäristölupamenettelyssä, vaan haitankärsijät voivat puuttua toiminnan mahdollisiin kielteisiin seurauksiin vain jälkikäteisesti. Osa hyödyntämiskohteista voi sijoittua ihmisten asuin- ja harrastusalueiden läheisyyteen. Tällöin ympäristön asukkaiden ja siellä oleskelevien suhtautuminen jätteiden hyödyntämiseen maarakentamisessa voi olla kielteistä. Asetuksessa säädetyillä vaatimuksilla ja laadunvarmistuksella pyritään rajoittamaan toiminnasta aiheutuvia riskejä ja tätä kautta myös lisäämään luottamusta maa-ainesjätteen hyödyntämistä kohtaan. Asetuksen yksilöidyt vaatimukset ja sen edellyttämä laadunvarmistus voivat edistää myös maarakennusalan toimintatapojen yleistä kehitystä kestävästä kiertotalouden tavoitteiden mukaisiksi.

5 Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu virkatyönä ympäristöministeriössä yhteistyössä Suomen ympäristökeskuksen kanssa. Ehdotuksen valmistelun tueksi ympäristöministeriö on teettänyt Suomen ympäristökeskuksella sidosryhmäyhteistyönä taustaselvityksen, jonka tavoitteena oli tuottaa tarvittavaa tausta-aineistoa asetusehdotuksen soveltamisalaan kuuluvista materiaaleista ja hyödyntämis-kohteista. Suomen ympäristökeskuksessa on lisäksi valmisteltu rakennekohtaiset raja-arvot haitallisille aineille sekä niitä koskevat tutkimus- ja määritysmenetelmät laadunvalvontaohjeineen.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot keskeisiltä viranomaisilta ja sidosryhmiltä ... [täydennetään myöhemmin lausuntokierroksen jälkeen]

6 Ehdotuksen yksityiskohtaiset perustelut

1 §. Tarkoitus

Asetuksessa säädettäisiin maa-ainesjätteen hyödyntämistä koskevista ympäristönsuojelulain 32 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ympäristönsuojeluvaatimuksista, joiden täyttyessä maa-ainesjätteen hyödyntämiseen maarakentamisessa ei tarvittaisi ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitettua ympäristölupaa. Ympäristönsuojeluvaatimukset koskisivat rakentamisen ja muun vastaavan toiminnan yhteydessä syntyvän kaivetun maa-aineksen tutkimustarvetta ja jätteen laadunhallintaa sekä jätteen hyödyntämistä maarakentamisessa, mukaan lukien maa-aineksen kiinteytyksessä käytettävä jäte, ja hyödyntämiseen liittyvää välivarastointia. Asetuksessa säädettäisiin lisäksi asetuksessa tarkoitettujen toiminnan rekisteröinti-ilmoituksen tarkemmista sisältövaatimuksista.

2 §. Soveltamisala

Asetusta sovellettaisiin rakentamisen ja muun vastaavan toiminnan yhteydessä syntyvän maa-ainesjätteen ammattimaiseen tai laitospäiseen hyödyntämiseen maarakentamisessa, mukaan lukien maa-aineksen tai maaperän kiinteytyminen jätteellä, kun toiminta rekisteröitäisiin ympäristönsuojelulain 116 §:n 4 momentin nojalla. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat maarakentamiskohteet määriteltäisiin tarkemmin asetuksen 4 §:n kohdassa 7. Jätteiden hyödyntämiseen maarakentamisessa sisältyisi myös siihen liittyvä jätteen väliaikainen varastointi. Asetuksessa ei säädettäisi täsmällistä rajaa siitä, milloin toimintaa pidetään ammattimaisena tai laitospäisenä, vaan se tulisi ratkaista tapauskohtaisesti kokonaisharkintana ottaen huomioon toiminnan luonne ja laajuus ympäristönsuojelulain ja jätelain soveltamiskäytännön mukaisesti. Asetuksen mukaiset velvoitteet eivät siten koskisi pienimuotoista maa-ainesjätteen hyödyntämistä maarakentamisessa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin informatiivisesti asetusta sovellettaessa muusta huomioon otettavasta lainsäädännöstä. Asetusta sovellettaessa tulisi noudattaa, mitä luonnonsuojelulaissa (1096/1996) ja vesilaissa (587/2011) ja niiden nojalla säädetään. Maa-ainesten hyödyntäminen asetuksen mukaisesti rekisteröintimenettelyllä ei olisi mahdollista, jos siitä aiheutuisi luonnonsuojelulaissa kiellettyjä seurauksia. Luonnonsuojelulain nojalla mm. suojelualueilla luontoa muuttava toiminta on pääsääntöisesti kiellettyä. Myöskään suojeltuihin luontotyyppisiin kuuluvia luonnontilaisia tai luonnontilaiseen verrattavia alueita ei saa muuttaa niin, että luontotyyppien ominaispiirteiden säilyminen kyseisellä alueella vaarantuu. Lisäksi vesilain nojalla voi eräissä tilanteissa aiheutua toiminnalle luvantarve tai luontotyyppien suojeluun perustuva rajoitus.

Maarakennuskohteen sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa olisi myös otettava yleisenä vaatimuksena huomioon, mitä muussa laissa tai sen nojalla säädetään. Tämän mukaisesti sijoituspaikan valinnassa olisi otettava huomioon mitä ympäristönsuojelulain 11 §:ssä säädetään sijoituspaikan valinnasta sekä maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaiset vaatimukset toiminnan edellytyksistä.

3 §. Soveltamisalan rajaus

Pykälässä säädettäisiin asetuksen soveltamisalan rajauksista, jonka mukaisesti asetusta ei sovellettaisi eräillä maankäytöltään tai ympäristöolosuhteiltaan herkillä alueilla, vaan niillä tapahtuva maa-ainesjätteen ammattimainen tai laitospäinen hyödyntäminen olisi ympäristöluvanvaraista. Tällaisia alueita olisivat tärkeät tai muut vedenhankintakäyttöön soveltuvat pohjavesialueet sekä

asumiseen, lasten leikkipaikoiksi tai ravintokasvien viljelyyn tarkoitettut alueet ja tulvanalaiset alueet.

Pohjavesialueet luokitellaan vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain (1299/2004) 10 b §:n mukaisesti vedenhankintaa varten tärkeisiin 1-luokan pohjavesialueisiin ja muihin vedenhankintakäyttöön soveltuviin 2-luokan pohjavesialueisiin. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto koskee tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen pohjaveden laadun muutosta. Pilaamiskielto koskee myös muita pohjavesialueita, sillä pohjaveteen ei saa aiheutua sellaisia laadun muutoksia, joista voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka tehdä pohjaveden kelpaamattomaksi tarkoitukseen, johon sitä voitaisiin käyttää. Ympäristölle aiheutuvalla vaaralla tai haitalla tarkoitetaan muun muassa vaikutuksia pohjaveden purkuvesistöihin tai pohjavedestä riippuvaisiin luontotyypeihin (HE 214/2013 vp).

Pohjaveden pilaamiskielto olisi voimassa myös asetuksen soveltamisalaan kuuluvilla alueilla, eikä asetuksen soveltamisalasta huolimatta toimintaa voitaisi sallia, mikäli siitä aiheutuisi tai olisi vaarana aiheutua pilaamiskiellon vastainen seuraus.

Vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 10 b §:n mukaan pohjavesialue voidaan 1- tai 2-luokan lisäksi luokitella E-luokkaan, mikäli pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riippuvainen pohjavesialueen pohjavedestä. Vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen (1040/2006) 8 c §:n mukaan E-luokan perustana on luonnontilainen tai luonnontilaisen kaltainen muun lainsäädännön nojalla suojeltu pohjavedestä suoraan riippuvainen merkittävä pintavesi- ja maaekosysteemi. E-luokituksen perusteena voivat tulla kyseeseen luonnonsuojelulain mukainen suojeluohjelmiin, suojelualueisiin tai suojeltuihin luontotyypeihin kuuluvat ekosysteemit, vesilain 2 luvun 11 §:n mukaiset suojellut luontotyypit taikka metsälain (1093/1996) 10 §:n mukaiset tärkeät elinympäristöt, joiden suojelusta säädetään metsälain 10 a ja b §:ssä. E-merkintää voidaan käyttää 1- tai 2-luokan lisämääränä (1E tai 2E), mutta pohjavesialue voi täyttää myös ainoastaan E-luokan kriteerit (E-luokan pohjavesialueet).

Pohjavesialueen E-luokituksen tarkoituksena on antaa tietoa siitä, että pohjavesialueesta purkautuva pohjavesi vaikuttaa merkittävästi muun lainsäädännön nojalla suojellun ekosysteemin säilymiseen. Näin ollen E-luokitus tarjoaa tietoa pohjaveden pilaamiskiellon soveltamisen pohjaksi informoimalla niistä pohjavesialueista, joiden laadun muutoksella voisi todennäköisesti olla ympäristönsuojelulain 17 §:n vastaisia seurauksia. Ympäristönsuojelulain 17 §:n mukaisen pohjaveden pilaamiskiellon soveltamisalaan kuuluvat käytännössä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaiset 1- ja 2-luokan pohjavesialueet sekä E-luokan pohjavesialueet.

E-luokitus informoi myös siitä, että pohjavesialueen käytölle voi aiheutua rajoituksia muun lainsäädännön mukaisista suojeluvaihtoehdoista. E-luokituksella ei itsessään ole välittömiä oikeusvaihtoehtoja, eikä sen tarkoitus ole tuoda lisäelementtejä kyseisten ekosysteemien suojeluun. Ekosysteemin suojelusta luonnonsuojelulain, vesilain tai metsälain nojalla pohjaveden käytölle aiheutuvat rajoitukset ovat voimassa vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisesta luokituksista riippumatta. E-luokkaan ei esimerkiksi luokitella kuin sellaiset pohjavesialueet, joista riippuvainen suojeltu ekosysteemi on merkittävä. Kuitenkin luonnonsuojelulain, vesilain ja metsälain mukaiset suojeluvaihtoehdot koskevat myös muita kuin merkittäviä ekosysteemejä, joten suojelusta voi aiheutua rajoituksia myös muihin kuin E-luokkaan luokiteltuihin pohjavesialueisiin vaikuttaville toiminnoille. Tämän vuoksi asetuksen soveltamisessa olisi otettava huomioon, mitä luonnonsuojelulain ja vesilain tai niiden nojalla säädetään. Tämän myötä E-luokan pohjavesialueisiin kohdistuvat mahdolliset maa-ainesjätteen hyödyntämistä koskevat rajoitukset tulisivat sovellettavaksi suojelun perusteena olevan lainsäädännön kautta.

Pohjavesialueita koskevat tiedot voidaan tarkistaa valtion valvontaviranomaisella olevista tiedoista.

Asuinalueella tarkoitettaisiin asuinrakennusta ja siihen välittömästi kuuluvaa pihapiiriä, kuten pientalon tonttia kokonaisuudessaan, mutta ei katualuetta tai asemakaavassa pysäköintialueeksi varattua aluetta. Asuinalueeksi katsottaisiin myös vapaa-ajan asunto ja sen pihapiiri. Lasten leikkipaikaksi tarkoitettulla alueella tarkoitettaisiin asuinrakennusten tai -korttelien yhteydessä olevia leikkialueita, koulujen ja päiväkotien piha-alueita, yleisiä leikkipuistoja sekä muita lasten ajanviettoon tarkoitettuja alueita tai muita tällaiseen tarkoitukseen varattuja alueita. Ravintokasvien

viljelyyn tarkoitettulla alueella tarkoitettaisiin aluetta, jota käytetään ihmisen tai eläinten ravinnoksi käytettävien kasvien kasvattamiseen. Tällaisena alueena ei siten pidettäisi esimerkiksi peltolohkojen välissä tai vierellä kulkevaa viljelystietä.

Asetuksen soveltamisalasta rajattaisiin tulvanalaiset alueet, jolla pyritään varmistamaan, ettei jäteiden hyödyntämisestä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle tulvimisen seurauksena. Tulvanalaisella alueella tarkoitettaisiin aluetta, jolla tulvariski on vähintään kerran 20 vuodessa toistuva tulva, ellei aluetta olisi suojattu tulvapenkereillä tai muilla pysyvillä rakenteilla. Tämän mukaisesti maarakentamiskohteen mitoittavaksi tulvakorkeudeksi olisi otettava kerran 20 vuodessa toistuva tulva, jonka alapuolelle ei saisi sijoittaa asetuksessa tarkoitettua maarakentamiskohdetta tai jätteen väli aikaista varastoa, ellei aluetta olisi suojattu tulvapenkereillä tai muilla pysyvillä rakenteilla. Asiallisesti tämä vastaisi eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1250/2014) mukaista määritelmää.

Asetusta ei sovellettaisi ympäristönsuojelulain 112 §:ssä tarkoitettuun kaivannaistoiminnassa syntyvään kaivannaisjätteeseen, sillä kaivannaisjätteen käsittely tulee järjestää kaivannaisjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (190/2013) vaatimusten mukaisesti.

Asetusta ei sovellettaisi myöskään maaperän tai pohjaveden puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella silloin, kun hyödyntäminen tapahtuu ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisen päätöksen mukaisesti. Maaperän tai pohjaveden puhdistamista koskevassa päätöksessä annetaan tarvittavat määräykset maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella. Asetusta voitaisiin kuitenkin soveltaa pilaantuneen alueen kunnostuksessa syntyneen maa-ainesjätteen hyödyntämiseen maarakentamisessa kaivualueen ulkopuolella, jos asetuksessa säädetty edellytykset täyttyisivät.

Asetusta ei lisäksi sovellettaisi maalle sijoitettavan ruoppausmassan hyödyntämiseen siltä osin kuin se on rajattu jätelain soveltamisalan ulkopuolelle. Rajaus koskisi sellaisen ruoppausmassaan sijoittamista, joka tehdään vesilain 2 luvun 6 §:n nojalla tai joka edellyttää vesilain 3 luvun 2 tai 3 §:n nojalla lupaa.

4 §. Määritelmät

Pykälässä säädettäisiin asetuksessa tarkoitetuista määritelmistä, jotka pääosiltaan vastaisivat jätelainsäädännössä tai eräin osin myös yleisesti maarakennusallalla käytössä olevia määritelmiä. Määritelmillä pyritään varmistamaan asetuksen täsmällinen soveltaminen.

Maa-aineksella tarkoitettaisiin maa- ja kallioperän ainesta, joka on irrotettu rakentamisen tai muun vastaavan toiminnan yhteydessä.

Pilaantumattomalla maa-aineksella tarkoitettaisiin maa-ainesta, joka on luonnontilaista tai koostumukseltaan sitä vastaavaa maa-ainesta, josta ei aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Pilaantumaton maa-ainesta voitaisiin käyttää asetuksessa tarkoitettujen maarakentamiskohteiden peittämiseen. Pilaantumaton maa-aines ei täytä jätelain 5 §:n 1 momentin mukaisia jätteen yleisiä tunnusmerkkejä ja on sen vuoksi rajattu jätelain soveltamisalasta (HE 199/2010 vp). Määritelmä vastaisi komission antamassa jätedirektiivin soveltamisohjeessa määriteltyä pilaantumattomaa maa-ainesta (Guidance on the interpretation of key provisions of Directive 2008/98/EC on waste, s. 42)

Maa-ainesjätteellä tarkoitettaisiin liitteen 1 kohdassa 1 lueteltuja maa- ja kiviainesjätenimikkeitä, joita voitaisiin hyödyntää maarakentamisessa asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa maarakentamiskohteissa. Maa-ainesjätteeseen rinnastettaisiin ratapenkereiden sorapäällysteet (raidesepele) ja jätteenkäsittelylaitoksilla syntyvä vastaava maa- ja kiviainesjäte, mukaan lukien esikäsitelty hiekkotushiekka ja -murske. Maa-ainesjäte luokiteltaisiin edelleen pilaantumattomaksi maa-ainesjätteeksi tai haitallisia aineita sisältäväksi maa-ainesjätteeksi jätteen sisältämien haitallisten aineiden pitoisuuksien perusteella. Tämä olisi tarpeen asetuksen soveltamisen kannalta, koska erilaatuisten jätteiden hyödyntämiselle asetettaisiin osittain eritasoisia vaatimuksia. Pilaantumattomalla maa-ainesjätteellä tarkoitettaisiin maa-ainesjätettä, jonka edustava haitallisen aineen pitoisuus alittaa taustapitoisuuden tai kynnyсарvon. Haitallisia aineita sisältävällä maa-ainesjätteellä tarkoitettaisiin puolestaan sellaista maa-ainesjätettä, jonka edustava haitallisen aineen pitoisuus ylittää taustapitoisuuden tai kynnyсарvon, mutta ei ylitä liitteen 2 taulukossa 1 tarkoitettuja pitoisuusrajoja. Taustapitoisuus olisi määräävä tekijä silloin, kun se olisi kynnyсарvoa korkeampi.

Kiinteytykseen käytettävällä jätteellä tarkoitettaisiin liitteen 1 kohdassa 2 tarkoitettuja jätteitä, joiden soveltuvuus maa-aineksen (ex situ) tai maaperän (in situ) kiinteytyksen sideaineena olisi tutkimuksilla varmistettu.

Taustapitoisuudella tarkoitettaisiin haitallisen aineen luontaisesti tavanomaista pitoisuutta maa- ja kallioperässä tai sellaista ihmistoiminnan aiheuttamaa haitta-ainepitoisuutta, joka esiintyy pintamaassa laajalla alueella (maa-aineksen kaivu- tai hyödyntämispaikan ympäristössä) ja on peräisin useasta eri päästölähteestä. Tällaisia voivat olla esimerkiksi teollisuuden ja liikenteen ilmapäästöjen seurauksena kohonneet pitoisuudet taajamien, tie- ja rata-alueiden tai laajojen teollisuusalueiden pintamaissa. Taustapitoisuus olisi määritettävä pintamaan keskimääräisenä pitoisuutena tai määrittämiseen voitaisiin käyttää geokemiallisten kartoitusten tuloksia (esimerkiksi GTK:n taustapitoisuusrekisteri TAPIR).

Kynnysarvolla tarkoitettaisiin riittäviin tutkimuksiin perustuvaa luotettavasti määritettyä keskimääräistä tutkittavan maa-aineserän haitallisen aineen pitoisuutta, jonka perusteella määritettäisiin maa-ainejätteen pilaantumattomuus haitallisten aineiden osalta. Asetuksessa sovellettavat kynnysarvot säädettäisiin liitteen 2 taulukossa 1.

Edustavalla pitoisuudella tarkoitettaisiin riittäviin tutkimuksiin perustuvaa luotettavasti määritettyä keskimääräistä haitallisen aineen pitoisuutta tutkittavassa maa-aineserässä. Haitallisten aineiden tutkimisesta ja määrittämisestä säädettäisiin liitteessä 3.

Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat maarakentamiskohteet määriteltäisiin yksilöidysti.

Väylällä tarkoitettaisiin liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetussa laissa (503/2005) tai yksityisistä teistä annetussa laissa (358/1962, joka kumoutuu 1.1.2019, jolloin tulee voimaan yksityistielaki 560/2018) tarkoitettuja teitä tiealueineen sekä katuja ja kevyen liikenteen väyliä sekä ulkoilu- ja maastoliikuntareittejä (kuten kuntopolut ja -radat). Väylän määritelmään sisältyisivät myös johtokaivantojen täytöt ja muut pienialaiset täytöt.

Kentällä tarkoitettaisiin väylää leveämpää sekä pinta-alaltaan laajahkoa maarakennetta, jonka tekniset ja toiminnalliset vaatimukset vaihtelevat käyttötarkoituksesta riippuen. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvia kenttiä olisivat esimerkiksi satama-, teollisuus-, jätteenkäsittely- ja muiden vastaavien toimintojen varastointikentät, ratapihat ja pysäköintialueet, ulkoliikuntapaikkojen kentät (kuten eri pallopelien kentät), erityisurheilualueiden kentät (kuten ampumaradat ja golfkentät) ja eläinurheilualueiden kentät (kuten raviradat ja ratsastuskentät).

Vallilla tarkoitettaisiin maankäytön kannalta tarpeellista ympäristörakennetta. Vallina pidettäisiin maanpinnan yläpuolella sijoitettavaa maarakennetta, jonka harjan leveys on enintään 5 metriä ja jonka luiskakaltevuus on vähintään 1:2. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvia valleja olisivat esimerkiksi meluesteeksi tarkoitettut meluvallit, maisemapenkereet, maavallikatsumot ja ampumaratojen taustavallit. Asetusta sovellettaisiin soveltamisalaan kuuluvien vallien rakennekerrosten rakentamiseen.

Täytöillä tarkoitettaisiin maarakentamisessa syntyvien kaivantojen täyttämistä sekä suunnitelman mukaista maanpinnan muotoilua ja korottamista väylä- tai kenttärakenteessa. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat täytöt voisivat koskea mm. massanvaihtoja väylien, kenttien ja johtokaivantojen rakentamisessa, massanvaihtoon sisältyviä pengerryksiä ja maisemointeja sekä puistojen ja muiden virkistysalueiden muotoiluja ja korotuksia. Teollisuus- ja varastorakennuksella tarkoitettaisiin rakennusta, jota käytetään teolliseen toimintaan tai esineiden ja aineiden varastointiin ja jota ei ole tarkoitettu vakinaiseen asumiseen. Teollisuus- ja varastorakennuksessa voisi asetuksen estämättä kuitenkin olla tarvittaessa toimistotila, koska sitä ei pidetä vakinaiseen asumiseen tarkoitettuna tilana.

Kiinteytyksellä tarkoitettaisiin maaperän tai maa-aineksen rakennettavuusominaisuuksien parantamista sideaineilla maarakentamiskohteessa tai sille erikseen osoitetulla stabilointipaikalla. Kiinteytyksen määritelmä on jätteistä annetun asetuksen (179/2012) liitteen 4 jäteluettelon kohdan 1 määritelmän mukainen. Jäteluettelo perustuu komission päätökseen 2014/955/EU. Asetuksessa tarkoitettu kiinteytyksessä voisi tapahtua joko kaivamattoman maaperän kiinteytyksenä (in situ) tai kaivetulle maa-aineksen massakiinteytyksenä (ex situ). Kiinteytyksessäkin voi tapahtua jossain määrin maa-aineksen sisältämien haitta-aineiden sitoutumista, mutta pelkästään maa-aineksen si-

sältämien haitta-aineiden sitomiseksi ja niistä aiheutuvien riskien hallitsemiseksi tehtävä stabiointi on rinnastettavissa maaperän puhdistamiseen ja siihen liittyvään jätteen käsittelyyn, jonka vuoksi se edellyttäisi joko hanketta koskevaa päätöstä pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tai ympäristölupaa. Kiinteistyksen sideaineena käytettävän jätteen tulisi olla teknisiltä ominaisuuksiltaan käyttötarkoitukseen sopivaa ja täyttää asetuksessa asetetut vaatimukset. Kiinteistyksen käytettävän jätemateriaalin soveltuvuus kyseessä olevaan käyttötarkoitukseen olisi testattava rakentamista edeltävissä kokeissa.

Väliaikaisella varastoinnilla tarkoitettaisiin asetuksen soveltamisalan mukaiseen maarakentamiseen liittyvää maa-ainesjätteen tai kiinteistyksen sideaineena käytettävän jätteen väliaikaista varastointia.

Tulvanalaisella alueella tarkoitettaisiin aluetta, joka jää tulvan alle useammin kuin keskimäärin kerran 20 vuodessa ja jota ei ole suojattu tulvapenkereillä tai muilla pysyvillä rakenteilla. Tulvanalainen alue määriteltäisiin vesistöjen tulvimisesta tai merenpinnan noususta aiheutuvan tulvariskin perusteella.

Jätteen luovuttajalla tarkoitettaisiin jätelain 6 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaista jätteen tuottajaa, joka luovuttaa jätettä tässä asetuksessa tarkoitettuun hyödyntämiseen. Jätteen luovuttaja olisi jätelain 29 §:n mukaisesti vastuussa siitä, että jäte luovutetaan hyväksytylle vastaanottajalle. Jätteen luovuttaja olisi myös vastuussa siitä, että maarakentamiseen luovutettavan jätteen laadunhallinta tapahtuu asetuksen vaatimusten mukaisesti.

Hyödyntämispaikan haltijalla tarkoitettaisiin luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka hallitsee omistus- tai vuokraoikeuden perusteella kiinteistöä tai sen osaa, jossa jätettä hyödynnetään maarakentamistarkoituksessa. Hyödyntämispaikan haltijan vastuulla olisi rekisteröinti-ilmoituksen tekeminen ja vastuu sen sisältövaatimusten täyttämisestä.

5 §. Maa-aineksen tutkimustarve ja jäteluokittelu

Pykälässä säädettäisiin maa-aineksen tutkimustarpeen edellytyksistä jätelain 14 §:n 1 momentin nojalla. Säännöksen tarkoituksena olisi varmistaa, että asetuksen soveltamisalaan kuuluvissa maarakennuskohteissa hyödynnetään vain asetuksen soveltamisalaan kuuluvia maa-ainesjätteitä.

Pykälän 1 momentin nojalla asetuksen mukaisesti hyödynnettäväksi tarkoitettu maa-aines olisi tutkittava, jos maa-aines kaivettaisiin tai olisi kaivettu alueelta, jonka maa- tai kallioperässä alueen toimintahistorian, aiemmin tehtyjen tutkimusten, aistinvaraisen arvion tai geologisen tiedon perusteella olisi tai epäiltäisiin olevan merkittävässä määrin haitallisia aineita tai maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta ainesta. Tutkimuksissa olisi selvitettävä haitallisten aineiden vaikutukset maa-aineksen jäteluonteeseen, sen pilaantuneisuuteen ja jätteeksi luokitteluun. Asetuksen liitteessä 3 säädettäisiin tarkemmin tutkimusta koskevista vaatimuksista. Asetuksessa tarkoitettuja tutkimustarvealueita voisivat olla esimerkiksi toiminnassa olevat ja entiset teollisuusalueet, jätteenkäsittelyalueet, satamakentät, ratapihat, polttoaineiden jakeluasemat ja ampumaradat sekä aiemmin tehdyt täyttöalueet.

Pykälän 2 momentin mukaisesti maa-ainesjäte olisi sen hyödyntämiskelpoisuuden arvioimiseksi luokiteltava jätenimikkeittäin 4 §:n 3 kohdan a alakohdassa tarkoitetuksi pilaantumattomaksi maa-ainesjätteeksi tai b alakohdassa tarkoitetuksi haitallisia aineita sisältäväksi maa-ainesjätteeksi, koska eri laatuille maa-ainesjätteille on annettu erilaisia vaatimuksia asetuksessa tarkoitetuissa maarakentamiskohteissa.

6 §. Jätteen hyödyntämistä ja siihen liittyvää väliaikaista varastointia koskevat vaatimukset

Pykälässä säädettäisiin ympäristönsuojelulain 9 ja 10 §:n sekä jätelain 14 §:n 1 momentin ja 15 §:n 2 momentin nojalla ympäristönsuojeluväitöyksistä, jotka olisivat edellytyksenä sille, että jätteiden hyödyntämiseen maarakentamisessa asetuksen 4 §:n 8 kohdassa tarkoitetuissa maarakentamiskohteissa, mukaan lukien maa-aineksen tai maaperän kiinteittäminen jätteellä, ei tarvittaisi ympäristölupaa. Maarakentamisen tulisi perustua sitä koskevaan suunnitelmaan, jossa tulisi ottaa huomioon tässä asetuksessa asetettavat vaatimukset.

Jätteen hyödyntämisellä tarkoitetaan jätelain mukaisesti toimintaa, jossa jäte käytetään hyödyksi siten, että sillä korvataan kyseiseen tarkoitukseen muutoin käytettävää materiaalia. Hyödyntämisen varmistamiseksi toiminnalta edellytettäisiin suunnitelmallisuutta. Toiminnan suunnitelmallisuuden vaatimuksen kautta osoitettaisiin se, että kyseessä olisi todellisesta maa-ainesjätteen hyödyntämisestä, jolla korvattaisiin toimintaan muutoin tarvittavia luonnon maa- ja kiviaineksia.

Pykälässä ehdotetaan maa-ainesjätteen väliaikaisella varastointipaikalla kerrallaan tapahtuvan varastoinnin enimmäismääräksi 20 000 tonnia ja maarakentamiskohteessa hyödynnettävän jätteen enimmäismääräksi yhteensä 50 000 tonnia. In situ -menetelmällä tapahtuvan kiinteytyksen osalta hyödynnettävällä määrällä tarkoitettaisiin kiinteytyksen sideaineena käytettävän jätteen määrää, ja ex situ -menetelmällä tapahtuvassa kiinteytyksessä hyödynnettävä määrä tarkoittaisi jätteellä kiinteytettyä maa-ainesta. Jätteen varastointimäärää rajoitettaisiin ympäristönsuojelullisista syistä, jotta jätteestä ei varastoinnin aikana aiheutuisi haittaa tai vaaraa ihmisten terveydelle tai ympäristölle. Maarakentamiskohteessa hyödynnettävän jätteen enimmäismäärä vastaisi tällä hetkellä kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen lupatoimivaltaan kuuluvan pilaantumattoman maa-ainesjätteen käsittelytoiminnan enimmäisvuosikapasiteettia. Myös hyödynnettävän maa-ainesjätteen määrää rajoitettaisiin toiminnasta aiheutuvien haittojen estämiseksi. Tähän liittyy myös toiminnan keston ajallinen rajoittaminen. Asetuksen mukainen hyödyntäminen tapahtuisi rekisteröinti-ilmoitusmenettelyllä, jolloin toiminnasta aiheutuvat mahdolliset haitat ihmisten terveydelle ja ympäristölle olisi voitava arvioida jo ennakkollisesti rekisteröinnin mahdollistamiseksi.

Haitallisia aineita sisältävän maa-ainesjätteen ja jätteellä kiinteytetyn maa-aineksen tai maaperän olisi täytettävä liitteen 2 taulukossa 1 tarkoitetut haitallisten aineiden pitoisuuksien raja-arvot ja taulukossa 2 tarkoitetut haitallisten aineiden liukoisuuksien raja-arvot ja muut laatuvaatimukset. Vastaavasti pilaantumattoman maa-ainesjätteen haitallisen aineen pitoisuusraja-arvona olisi liitteen 2 taulukossa 1 tarkoitettu kynnysarvo ja sen tulisi täyttää liitteessä 2 säädettyt muut laatuvaatimukset. Haitalliset aineet olisi määritettävä liitteessä 3 annettujen vaatimusten mukaisesti. Asettamalla haitallisille aineille kynnysarvot ja raja-arvot pyrittäisiin varmistamaan, että maarakentamiskohteesta ei aiheutuisi pitkälläkään aikavälillä haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle.

Asetuksessa tarkoitetuille maarakentamiskohteille asetettaisiin hyödynnettävää sisältävää maa-ainesjätettä koskevat enimmäiskerrosrakenteet, jotka olisivat vallirakenteelle enintään 5 metriä ja muille rakenteille enintään 1,5 metriä. Hyödynnettäessä pilaantumattomaa maa-ainesjätettä väylissä, kentissä ja valleissa, kerrosrakenteet voisivat kuitenkin olla enintään kaksinkertaisia. Tämä voisi tulla kyseeseen esimerkiksi täyttöissä ja maiseman muotoilussa, koska eräissä tilanteissa voi olla tekninen tarve rakenteen suuremmalle kerrosrakenteelle. Tämän vuoksi esitetään pääsääntöä poikkeavasti sallia pilaantumattoman maa-ainesjätteen hyödyntäminen edellä mainitulla tavalla paksumpina kerroksena. Rakennekerrosten enimmäispaksuusvaatimuksia ei kuitenkaan sovellettaisi maaperän in situ -menetelmällä tapahtuvassa kiinteytyksessä. Oletusarvona kerrosrakenteelle olisi, että rakenne sisältää jätettä 100 %. Kiinteytyksen sideaineena voitaisiin käyttää asetuksen soveltamisalaan kuuluvaa jätettä enintään 300 kg/m³ maata, ja jätteen soveltuvuus kyseiseen tarkoitukseen olisi varmistettava hyödyntämistä edeltävissä kokeissa. Maarakentamisessa hyödynnettävän maa-ainesjätteen määrä tulisi kuitenkin rajoittaa siihen määrään, mikä olisi välttämätöntä kyseessä olevan rakenteen toteuttamiseksi. Vastaavasti kiinteytyksen sideaineena tulisi käyttää jätettä vain sellainen määrä, mitä maa-aineksen tai maaperän rakennettavuusominaisuuksien parantamiseksi on tarpeellista. Jätelajikohtaiset tiedot jätteen määrästä tulisi esittää maarakentamiskohteesta koskevassa suunnitelmassa. Tällä varmistettaisiin, että kyse olisi todellisesta hyödyntämistarkoituksesta, jolla korvataan toiminnassa muutoin tarvittavia luonnon maa- ja kiviaineksia.

Jätettä sisältävän rakenteen suojaamiseksi jätteestä ihmisten terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan haitan tai vaaran estämiseksi maa-ainesjäte olisi peitettävä tai päällystettävä. Rakenteen peittäminen tai päällystäminen olisi valittava sen mukaan, mikä tulee olemaan kohteen käyttötarkoituksen mukainen. Rakenteen peittäminen olisi tehtävä vähintään 50 cm:n kerroksella käyttötarkoitukseen soveltuvaa pilaantumattomaa maa-ainesta. Peittämisen ensisijaisena tarkoituksena olisi varmistaa, ettei jätettä pääse ympäristöön esimerkiksi tuulen tai eroosion vaikutuksesta pitkälläkään aikavälillä. Peittokerroksena käytettävän vähintään 50 cm:n paksuisen maa-aineskerroksen lisäksi voitaisiin käyttää tarpeen mukaan kasvukerrokseksi tai maisemointia varten muita materiaaleja, kuten kompostimultaa nurmetusta varten tai haketta kasvillisuuden suojaamiseksi. Rakenteen pääl-

lystäminen on tehtävä asfalttinormien mukaisella asfalttipäällysteellä, jonka tyhjätila olisi enintään 5 prosenttia tai muulla vastaavan suojaustason antavalla materiaalilla siten, että enintään 5 prosenttia sadannasta joutuu kosketuksiin jätteen kanssa. Rakennetta päällystettäessä siihen tulisi tehdä samalla rakenteen vaatimat tarpeelliset kallistukset ja hulevesien keruujärjestelmät. Nämä olisi esitettävä maarakennuskohdetta koskevassa suunnitelmassa.

Edellä mainittu jätettä sisältävän rakenteen peittämis- tai päällystämisaatimus ei kuitenkaan koskisi hyödynnettyä pilaantumaton maa-ainesjätettä, joka voitaisiin peittää tai päällystää maarakennuskohteen tarkoituksenmukaisella pintarakenteella, koska pilaantumattomalle maa-ainesjätteelle asetettujen laatuvaatimusten perusteella siitä ei arvioida aiheutuvan ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Maa-ainesjätteen etäisyys pohjaveden enimmäiskorkeuteen tulisi olla vähintään yksi metri. Pohjaveden enimmäiskorkeus tulisi todentaa maastossa esimerkiksi pohjavesiputkista mitattavien pohjaveden pinnankorkeuksien avulla, tai jos niitä ei ole asennettuna alueelle, pohjaveden korkeus voitaisiin havainnoida kaivettavien koekuoppien avulla, jolloin havainnointia olisi kuitenkin tehtävä riittävän pitkän aikaa ennen rakentamiseen ryhtymistä pohjaveden enimmäiskorkeuden varmistamiseksi.

Pykälässä asetettaisiin vähimmäisetäisyysvaatimukset vesilaisissa tarkoitettuihin eräisiin kohteisiin pinta- ja pohjavesien suojelemiseksi. Vesistöllä tarkoitettaisiin ympäristönsuojelulain mukaisesti vesilain (587/2011) 1 luvun 3 §:n 3 kohdassa tarkoitettua vesistöä. Vesilain 1 luvun 4 §:n mukaisesti vesistöä koskevia säännöksiä sovelletaan myös Suomen aluevesiin. Maarakentamiskohteen etäisyys vesistöön tai talousvesikäyttöön tarkoitettuun kaivoon tulisi olla vähintään 30 metriä.

Haitallisia aineita sisältävä maa-ainesjäte tulisi merkitä ja erottaa maaperästä huomioverkolla tai vastaavalla materiaalilla. Merkinnän tarkoituksena olisi kyetä myöhemminkin paikantamaan jätettä sisältävä rakenne maastossa. Merkintävelvollisuus ei siten koskisi pilaantumaton maa-ainesjätettä eikä jätteellä kiinteitettyä maa-ainesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin jätteen väliaikaista varastointipaikkaa koskevista yleisistä vaatimuksista. Perusvaatimuksena olisi se, että paikan olisi sovelluttava kyseiseen tarkoitukseen. Pykälässä tarkoitettulla välivarastointipaikalla voitaisiin varastoida ainoastaan siihen liittyvässä maarakentamisessa hyödynnettäviä jätteitä. Siten muuta jätteenkäsittelyä asetuksen nojalla ei olisi alueella mahdollista harjoittaa. Varastointipaikan suojaetäisyyden vesistöön ja talousvesikäyttöön tarkoitettuun kaivoon tulisi olla vähintään 100 metriä. Alueen toimintojen järjestelyissä olisi noudatettava parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja ympäristön kannalta parhaan käytäntöä, jotta erilaatuisten jätteiden sekoittuminen, kiintoaineen ja mahdollisten veteen liukenevien haitallisten aineiden leviäminen alueelta ympäristöön estettäisiin sekä suoto- ja hulevedet voitaisiin kerätä ja tarvittaessa käsitellä asianmukaisesti. Tarvittaessa olisi esimerkiksi rakennettava riittävän mitoituksen omaava laskeutusallas kiintoaineen vesistöön pääsyn estämiseksi tai öljynerotinjärjestelmä varastoitaessa öljypitoista maa-ainesjätettä. Kiinteityksessä käytettävä sideaine olisi varastoitava tarkoituksenmukaisella tavalla suojattuna aineksen reaktiivisuuden säilyttämiseksi ja varastoinnista aiheutuvien pöly- ja muiden haittojen estämiseksi.

Pykälässä säädettäisiin lisäksi velvollisuudesta siistiä alue ja toimittaa käsiteltäväksi välivarastointiin käytetyltä alueelta hyödyntämättä jääneet maa-ainekset ja muut jätteet viipymättä maarakentamisen päättymisen jälkeen. Käytännössä varastointialue tulisi saattaa sen käyttöä edeltäneeseen tilaan. Säännös olisi tarpeen jätteistä aiheutuvan roskaantumisen ja ympäristön pilaantumisen estämiseksi.

Jos jätteen väliaikaisesta varastoinnista saattaisi aiheutua vesistön pilaantumista tai sen ympäristössä eräistä naapurussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, varastointipaikalle olisi haettava ympäristölupa ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin nojalla.

7 §. Rekisteröinti-ilmoitus

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin rekisteröinti-ilmoitusvelvollisuudesta ja ilmoituksen tarkemmista sisältövaatimuksista ympäristönsuojelulain 117 §:n nojalla. Sisältövaatimuksilla varmistettaisiin, että toiminta täyttää asetuksen vaatimukset toiminnan rekisteröimiseksi. Rekisteröinti-ilmoitus olisi tehtävä ympäristönsuojelulain 116 §:n 4 momentin nojalla. Rekisteröinti-ilmoitus

koskisi jätteen hyödyntämistä maarakentamisessa ja siihen liittyvää jätteen väliaikaista varastointia. Siten pelkästään maa-ainesjätteen varastointia koskeva toiminta ei olisi rekisteröintikelpoinen.

Ilmoitusvelvollinen olisi ensisijaisesti jätteen hyödyntämispaikan haltija. Ilmoituksessa olisi esitettävä hyödyntämispaikan haltijan ja väliaikaiseen varastointiin tarkoitetun paikan haltijan yhteystiedot sekä tiedot kiinteistöstä, jolla maarakentamiskohde tai välivarastointipaikka sijaitsee ja kiinteistön omistajan nimi, jos hyödyntämispaikan haltija ei olisi kiinteistön omistaja. Ilmoituksessa olisi esitettävä myös tiedot maarakentamiskohteen ja jätteen väliaikaisen varastointialueen kaavatilanteesta, toimintaa koskevista luvista taikka kunnan rakennusjärjestyksestä. Toiminta voi edellyttää esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettua rakennuslupaa tai toimenpide-lupaa taikka sitä voi koskea kunnan rakennusjärjestyksen määräys.

Ilmoituksessa olisi myös esitettävä jätteen luovuttajan nimi ja yhteystiedot. Lisäksi tulisi esittää tiedot tämän käytössä olevasta liitteen 3 kohdassa 1 tarkoitetusta laadunvarmistusjärjestelmästä.

Ilmoituksessa olisi esitettävä maarakentamiskohteessa suunnitellut hyödynnettävät jätemäärät jätenimikkeittäin. Hyödynnettävän maa-ainesjätteen ja kiinteistyksen sideaineena käytettävän jätteen olisi lähtökohtaisesti täytettävä kaikki liitteessä 2 säädettyjä niitä koskevat laatuvaatimukset. Hyödynnettävän jätteen laatu tietoja, kuten tutkimustuloksia, ei tarvitsisi esittää vielä rekisteröinti-ilmoituksessa, jos niitä ei tuolloin vielä olisi kaikin osin käytettävissä. Maarakentamiskohteessa hyödynnettävä jäte voi tulla kaivupaikalta jatkuvana virtana, jolloin tutkimustulokset saadaan hankkeen edistymisen mukaan. Tutkimustulokset ja muut laadunvarmistusta koskevat tiedot tulisi kuitenkin olla saatavilla ja esitettävä valvontaviranomaiselle niitä pyydettyä liitteen 3 mukaisesti. Luovutettaessa jäte hyödyntämispaikan haltijasta tulisi jätteen haltija jätelain 30 §:n mukaisesti, jonka vuoksi hyödyntämispaikan haltija olisi viime kädessä vastuussa siitä, että hyödynnettävä jäte täyttää asetuksen mukaiset laatuvaatimukset. Tätä varten jätteen luovuttajalla olisi jätelain 12 §:n mukaisesti selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuus, jotta voi antaa luovutettavaa jätettä koskevat merkitykselliset ja riittävät tiedot hyödyntämispaikan haltijalle.

Jätteen hyödyntämispaikan ja jätteen välivarastointipaikan sijainnit tulisi esittää paikkatietoa varten kulmakoordinaatteineen (ETRS-TM35FIN tasokoordinaatistossa) mittakaavaltaan riittävän tarkalla kartalla (esimerkiksi mittakaavaltaan 1:10 000 tai 1:20 000 maastokartta), jossa olisi esitettävä myös tiedot hyödyntämispaikan läheisyydessä sijaitsevista pohjavesialueista, vesistöistä ja talousvesikaivoista. Ilmoituksessa olisi annettava tiedot asetuksen 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettua maarakentamiskohteesta ja sitä koskevasta maarakentamissuunnitelmasta. Suunnitelmaan tulisi sisältyä maarakentamiskohteen asemapiirros sekä leikkauspiirustukset, joista ilmenisi eri rakennekerrokset materiaaleineen ja massamäärineen mukaan lukien tiedot pintarakenteesta (peittäminen tai päällystäminen) ja siihen käytettävästä materiaalista. Ilmoitukseen tulisi sisällyttää myös tiedot jätteen välivarastointialuetta koskevista ympäristönsuojelutoimista, mukaan lukien tiedot kiinteistyksen sideaineena käytettävän jätteen suojauksesta. Suunnitelman tekijällä tulisi olla maarakentamissuunnitelmien laatimisesta hankkeen laatu ja laajuus huomioon ottaen riittävä osaaminen, sillä huolellisella suunnittelulla voitaisiin varmistaa jätteen hyödyntäminen asianmukaisesti asetuksen vaatimusten mukaisesti.

Ilmoituksessa tulisi esittää myös tiedot hyödyntämisen aloittamis- ja päättymisajankohdista. Tieto olisi tarpeellinen, koska asetuksen tarkoittamassa toiminnassa olisi kyse kertaluonteisesta maarakentamisesta, jonka aloittamis- ja päättymisajankohta tulisi olla ennalta tiedossa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tilanteista, jolloin ilmoituksen tekisi hyödyntämispaikan haltijan puolesta muu taho tai rakentamiseen ryhtyvä ei olisi hyödyntämispaikan omistaja. Hyödyntämispaikan haltija voisi valtuuttaa puolestaan edustajan tekemään rekisteröinti-ilmoituksen puolestaan antamalla asiaa koskevan kirjallisen valtuutuksen, joka tulisi liittää ilmoitukseen. Jos maarakentamiseen ryhtyvä ei olisi hyödyntämispaikan tai välivarastointipaikan omistaja, tulisi kiinteistön omistajalta saada kirjallinen suostumus toimintaan. Suostumuksesta tulisi ilmetä nimenomaisesti, että se koskee asetuksessa tarkoitettua toimintaa, joka tulisi yksilöidä suostumuksessa. Jos kiinteistö olisi yhteisomistuksessa, suostumusta annettaessa olisi otettava huomioon, mitä eräistä yhteisomistussuhteista annetussa laissa (180/1958) säädetään yhteisomistajien suostumuksesta oikeustoimeen tai toimenpiteeseen. Suostumus olisi liitettävä ilmoitukseen. Kirjallisen suostumuksen antamisella varmistettaisiin se, että kiinteistön omistaja tai omistajat olisivat tietoisia kiinteistöllään tapahtuvasta jätteen hyödyntämisestä maarakentamisessa, koska lähtökohtaisesti

maarakeskmentamiskohde on tarkoitettu pysyväksi rakenteeksi. Kiinteistön omistajalle tai omistajille nimenomaisesti annettu tieto jätteen hyödyntämisestä maarakeskmentamisessa kiinteistöllä on tarpeen myös siksi, että kiinteistön omistaja tulee antamansa suostumuksen perusteella myös osaltaan vastuulliseksi toiminnasta jätelain 28 §:n 2 momentin nojalla.

8 §. Jätteen hyödyntämisen aloittaminen ja maarakeskmentamisen kesto

Pykälässä säädettäisiin ympäristönsuojelulain 10 §:n 1 momentin ja jätelain 14 §:n 1 momentin nojalla toiminnan aloittamisajankohdasta sekä väliaikaista varastointia koskevista enimmäisvarastointiajoista ja toiminnan kokonaiskestosta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin siitä, milloin jätteen hyödyntämisen maarakeskmentamisessa saa aloittaa. Hyödyntämisen, mukaan lukien jätteen vastaanotto välivarastointialueelle, aloittamisen edellytyksenä olisi, että toimivaltainen valtion valvontaviranomainen olisi rekisteröinyt 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen ympäristönsuojelun tietojärjestelmään ja hyödyntämispaikan haltija olisi vastaanottanut viranomaisen lähettämän tiedon rekisteröinnistä.

Pykälän 2 momentin mukaisesti väliaikaisessa varastointipaikassa saisi välivarastoida pilaantumaton maa-ainesjätettä enintään kolme vuotta sekä haitallisia aineita sisältävää maa-ainesjätettä ja kiinteytyksessä sideaineena käytettävää jätettä enintään kaksi vuotta ennen jätteen hyödyntämistä. Varastoinnin tulisi liittyä tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan maarakeskmentamiseen ja ajalliselta kestoltaan sen tulisi liittyä maarakeskmentamisen kestoön ja laajuuteen siten, että hyödyntävää jätettä ei välivarastoida pitempään eikä suurempaa määrää kuin olisi välttämätöntä rakentamisen kannalta. Ajallinen varastoinnin rajoitus olisi tarpeen toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen estämiseksi.

Pykälän 3 momentissa ehdotetaan, että maarakeskmentaminen olisi saatettava loppuun viiden vuoden kuluessa siitä, kun 1 momentissa tarkoitettu rekisteröintiä koskeva ilmoitus on annettu hyödyntämispaikan haltijalle. Maarakeskmentamisen ajallista kestoä olisi tarpeen rajoittaa, koska kyseessä on jätteen hyödyntämistoinnista, jonka tulee olla suunnitelmallista ja johon liittyy toiminnan rajoitettu jatkuminen. Hankkeen viiden vuoden kokonaiskeston arvioidaan olevan riittävän pitkä myös laajojen maarakeskmentuskohteiden toteuttamiseksi.

9 §. Raportointi

Pykälässä säädettäisiin toimintaa koskevasta tietojenantamisvelvollisuudesta toiminnan valvontaa varten ympäristönsuojelulain 9 §:n ja jätelain 12 §:n 2 momentin nojalla.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin selvitysvelvollisuudesta tilanteessa, jossa maarakeskmentamisen kesto olisi enemmän kuin yksi vuosi. Tällöin hyödyntämispaikan haltijan olisi esitettävä valtion valvontaviranomaiselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä selvitys edellisenä kalenterivuonna hyödynnetyn jätteen laadusta ja määrästä jätenimikkeineen sekä välivarastointipaikalla vuoden vaihteessa varastossa olleen jätteen laadusta ja määrästä jätenimikkeineen. Selvityksen perusteella valvontaviranomainen voisi seurata hankkeen etenemistä ja jätteen välivarastoinnin kestoä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin maarakeskmentamisen päätyttyä olevasta selvitysvelvollisuudesta, jonka mukaisesti hyödyntämispaikan haltijan tulisi antaa valtion valvontaviranomaiselle loppuraportti rekisteröinti-ilmoituksen mukaisen maarakeskmentamisen toteutumisesta. Momentissa säädettäisiin raportin sisällöllisistä vähimmäisvaatimuksista. Raporttiin tulisi sisältyä ainakin maarakeskmentamisessa hyödynnetyn maa-ainesjätteen ja kiinteytyksessä käytetyn jätteen laatua ja määrää koskevat tiedot, mukaan lukien selvitys laadunvarmistuksesta liitteessä 3 tarkoitettujen tietojen tuottamiseen käytetyistä tutkimuksista ja niiden tuloksista ja mahdollisista muista selvityksistä sekä tutkimustarvealueelta kaivetun maa-aineksen kaivunaikaisesta laadunvalvonnasta. Raportissa olisi esitettävä myös mahdolliset poikkeamat rekisteröinti-ilmoituksessa annettuihin tietoihin ja perustelut poikkeamisille. Ilmoituksen mukaiseen toimintaan sallittaisiin vähäiset poikkeamiset, jotka olisivat välttämättömiä maarakeskmentuskohteen toteuttamisen kannalta, esimerkiksi rakentamiseen käytetyn jätteen laadun tai määrän osalta. Myös poikkeamien osalta olisi noudatettava asetuksessa säädetyt vaatimuksia. Kuitenkin jos poikkeamat olisivat merkittäviä ja jos ne olisivat tiedossa ennen rakentamiseen ryhtymistä tai ne ilmenisivät rakentamisen aikana, olisi tarvittaessa tehtävä uusi rekisteröinti-ilmoitus. Tarvittaessa poikkeamisen merkittävyyden arvioisi rekisteröinti-ilmoituksen käsittelevä valvontaviranomainen.

Liite 1. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvat jätteet

Liitteen kohdassa 1 lueteltaisiin ne rakentamisessa ja vastaavassa toiminnassa syntyvät maa-ainesjätteet, joiden hyödyntäminen kuuluisi asetuksen soveltamisalaan edellyttäen, että ne täyttävät liitteen 2 mukaiset laatuvaatimukset. Näitä jätteitä olisivat liitteessä mainittuihin jätenimikkeisiin sisältyvät maa- ja kiviainesjätteet. Soveltamisalaan kuuluisivat myös sellaiset ruoppausmassat, joita ei ole rajattu jätelain soveltamisalasta 3 §:n 2 momentin mukaisesti, sekä ratapenkereiden sorapäälysteet (raidesepele). Maa-ainesjätteeseen rinnastettaisiin vastaava jätteenkäsittelylaitoksessa syntyvä maa-ainesjäte mukaan lukien esikäsitelty hiekoitushiekka ja -murske. Soveltamisalaan kuuluisivat lisäksi liitteen kohdassa 2 mainituilla jätteillä kiinteytetyt maa-ainekset.

Liitteen kohdassa 2 lueteltaisiin ne jätteet, joiden käyttäminen maa-aineksen tai maaperän kiinteytymisen sideaineena kuuluisivat asetuksen soveltamisalaan edellyttäen, että liitteen 2 mukaiset laatuvaatimukset täyttyvät. Kiinteytyksessä käytettävät jätteet olisivat reaktiivisia jätteitä, joiden soveltuvuus kiinteytymiseen rakentamistarkoituksessa olisi osoitettu. Asetuksen estämättä sideaineena käytettävän jätteen lisäksi sideainekomponenttina voitaisiin käyttää kaupallisia sideaineita (kuten sementti, kalkkituotteet).

Liite 2. Haitallisten aineiden raja-arvot maarakentamiskohteissa ja hyödynnettävän jätteen muut laatuvaatimukset

Liitteessä annettaisiin jätteen sisältämille haitallisille aineille pitoisuus- ja liukoisuusraja-arvot sekä muut laatuvaatimukset, joiden täyttäminen olisi edellytyksenä asetuksen soveltamisalaan kuuluvassa maarakentamisessa.

Taulukossa 1 annettaisiin haitallisten aineiden kynnysarvot, joita sovellettaisiin maa-ainesjätteen pilaantumattomuuden arvioinnin perusteena. Taustapitoisuus olisi kuitenkin määräävä tekijä tilanteessa, jossa taustapitoisuus olisi kynnysarvoa korkeampi. Taulukossa tarkoitettujen kynnysarvojen vastaisivat pääosin maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista annetun asetuksen (214/2007, *PIMA-asetus*) mukaisia kynnysarvoja.

Taulukon 1 mukaiset pitoisuusraja-arvot annettaisiin kaikille liitteessä mainituille epäorgaanisille ja orgaanisille haitta-aineille. Haitalliset aineet olisivat vastaavat kuin PIMA-asetuksen mukaiset haitalliset aineet. Myös pitoisuusraja-arvot vastaisivat PIMA-asetuksen mukaisia kynnys- ja ohjearvoja, jotta kaivamattoman maaperän ja kaivetun maa-aineksen ympäristö- ja terveysriskejä koskevat arviointiperusteet pitoisuuksiin pohjautuvien vertailuarvojen osalta olisivat yhdenmukaiset. Tämä olisi perusteltua paitsi maarakennusalan yhtenäisten toimintakäytäntöjen kannalta myös siksi, että hyödynnettävä maa-aines päättyy osaksi hyödyntämispaikan maaperää, jonka pilaantuneisuuden arviointiperusteiden tulisi vastata normaalia PIMA-asetuksen mukaista menettelyä. Asetuksessa tarkoitettuina raja-arvoina sovellettaisiin rakennekohtaisesti ja haitta-aineiden ominaisuuksista riippuen joko PIMA-asetuksen mukaista kynnysarvoa taikka alempaa tai ylempää ohjearvoa.

Taulukossa 2 annettaisiin liukoisuusraja-arvot maarakennuskohteittain ja erikseen joko peitetyille tai päällystetyille rakenteille sekä erikseen kiinteytetyille maa-ainekselle ja maaperälle. Väyliä koskevia raja-arvoja sovellettaisiin myös johtokaivantojen täyttöihin tai muihin pienialaisiin täyttöihin, ja kenttää koskevia raja-arvoja sovellettaisiin myös laaja-alaisiin täyttöihin, joissa on pieni luiskakaltevuus, kuten puistojen maisemointipenkeret.

Liukoisuusraja-arvot annettaisiin liitteessä mainituille metalleille ja puolimetalleille. Asetuksessa tarkoitettujen liukoisuuksien raja-arvot vastaisivat eräiden jätteiden hyödyntämisestä annetun valtioneuvoston asetuksen (843/2017, *MARA-asetus*) mukaisia liukoisuusraja-arvoja vastaavissa maarakennekohteissa.

Liitteessä asetettaisiin myös hyödynnettävää jätettä koskevat muut laatuvaatimukset. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvan maa-ainesjätteen hyödyntämisen edellytyksenä olisi, että haitallisia aineita sisältävä maa-ainesjäte saisi sisältää enintään 20 painoprosenttia palakooltaan alle 150 mm betoni- ja tiilijätettä tai muuta vastaavaa maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta vedessä kellumatonta ainesta (kuten puuta, kumia tai metallia) ja enintään 5 tilavuusprosenttia maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta vettä kevyempää ainesta (kuten muovia ja eristemateriaaleja). Vastavasti pilaantumaton maa-ainesjäte saisi sisältää enintään 10 painoprosenttia palakooltaan alle 150 mm betoni- tai tiilijätettä tai muuta vastaavaa maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta vedessä

kellumatonta ainesta ja enintään 1 tilavuusprosenttia vedessä kelluvaa maa-ainekseen luontaisesti kuulumatonta ainesta. Kuitenkin, jos pilaantumattoman maa-ainesjätteen sisältämän maa-ainekseen luontaisesti kuulumattoman aineksen määrä ylittäisi edellä mainitut maa-ainekseen luontaisesti kuulumattoman aineksen raja-arvot, pilaantumattoman maa-ainesjätteen hyödyntämisessä olisi sovellettava haitallisia aineita sisältävälle maa-ainesjätteelle asetettuja vaatimuksia. Pilaantumattoman maa-ainesjätteen sisältämää maa-ainekseen luontaisesti kuulumattoman aineksen määrää rajoitettaisiin haitallisia aineita sisältävää maa-ainesjätettä enemmän, koska pilaantumattoman maa-ainesjätteen hyödyntämiselle annettaisiin asetuksessa lievempiä vaatimuksia. Rajoitukset asetettaisiin maa-ainekseen luontaisesti kuulumattomasta muusta aineksesta johtuvien ympäristöhaittojen estämiseksi.

Edellä mainitun maa-ainekseen luontaisesti kuulumattoman aineksen tulisi olla sellaista, jota ei luokitella vaaralliseksi jätteeksi ja jonka erottaminen maa-aineksesta ennen hyödyntämistä ei ole teknisesti tai taloudellisesti tarkoituksenmukaista. Jätelain 15 §:n nojalla lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. Myös jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 16 §:ssä säädetään rakentamisessa syntyvien jätteiden erilliskeräysvelvollisuudesta, jonka mukaisesti mm. betoni-, tiili- ja puujätteelle tulee järjestää erilliskeräys. Erilliskerätylle rakennus- ja purkujätteelle on lisäksi olemassa hyötykäyttömahdollisuuksia materiaalihyödyntämisessä, jonka vuoksi olisi tärkeää, että jätteet pidetään erillään mahdollisimman hyvin. Lähinnä kyseeseen tulisi siis vain sellainen aines, jota ei ole mahdollista esimerkiksi partikkelikokonsa vuoksi seulomalla tai muulla vastaavalla tavalla erotella maa-aineksesta teknisesti tai taloudellisesti tarkoituksenmukaisesti. Jos hyödynnettäväksi tarkoitettu maa-ainesjäte sisältäisi siihen luontaisesti kuulumatonta ainesta, liitteen 3 mukaiset näytteet olisi otettava tällaisesta jäte-erästä.

Laatuvaatimukseksi asetettaisiin myös, että jätettä ei saisi sekoittaa muihin aineksiin jätteen laimentamiseksi, jotta asetuksen mukaiset raja-arvot saavutettaisiin. Jos maa-ainesjäte ei täyttäisi liitteen mukaisia laatuvaatimuksia, sitä voitaisiin hyödyntää vain ympäristöluvanvaraisesti.

Maa-ainesjätteen pH-arvon tulisi olla vähintään 4. Tämän vaatimuksen tarkoituksena olisi pyrkiä rajoittamaan happamien sulfaattimaiden käyttöä asetuksessa tarkoitettussa maarakentamisessa. Tarvittaessa pH-määrittäminen olisi tehtävä hapettuneesta näytteestä.

Informatiivisena viittaussäännöksenä esitettäisiin, että hyödynnettävän maa-ainesjätteen sekä turpeen ja puun poltossa syntyvän tuhkan käytössä kiinteytyksen sideaineena olisi otettava huomioon rakennusmateriaalien ja tuhkien radioaktiivisuuteen liittyvät rajoitukset, jotka on annettu soveltamisajankohtana voimassa olevassa Säteilyturvakeskuksen ohjeessa. Asetuksen valmisteluajankohtana on voimassa ohje ST 12.2 (<https://www.finlex.fi/data/normit/16550/ST12-2.pdf>).

Lisäksi esitettäisiin, että riippumatta asetuksessa säädetyistä vaatimuksista hyödynnettävän maa-ainesjätteen ja kiinteytetyn maaperän olisi täytettävä maarakentamiskohteen rakennusosien tekniset ja toiminnalliset vaatimukset, jotka on annettu rakentamista koskevissa säädöksissä, niitä täydentävissä määräyksissä ja ohjeissa sekä hankkeen rakennuttajan edellyttämässä kohdekohtaisissa suunnitelmissa. Säännös olisi informatiivinen, sillä asetuksessa säädettäisiin vain ympäristönsuojelua koskevista vaatimuksista.

Liite 3. Jätteen laadunvarmistus

Liitteessä säädettäisiin jätteen luovuttajan laadunvarmistuksesta. Laadunvarmistuksella tarkoitettaisiin tutkimuksia ja muita menettelytapoja, joilla varmistettaisiin asetuksessa tarkoitettulta tutkimusalueelta syntyvän tai syntyneen maa-aineksen jäteluonne sekä maa-ainesjätteen tai kiinteytyksen sideaineena käytettävän jätteen soveltuvuus asetuksessa tarkoitettuun maarakentamiseen. Jätteen laadunvarmistusta koskevat vaatimukset perustuisivat ympäristönsuojelulain 209 §:ssä mukaiseen mittauksen ja tutkimusten laadunvarmistusta koskevaan säännökseen ja jätelain 12 §:n 2 momentin mukaiseen jätteen haltijan selvilläolo- ja tiedonantovelvollisuuteen.

Laadunvarmistusvelvollisuus koskisi tutkimusalueella toteutettavaa maa-aineksen kaivua sekä ympäristöluvanvaraista maa-ainesjätteen käsittelyä ja kiinteytyksen sideaineena käytettävän

jätteen tuotantoa silloin, kun näistä toiminnoista syntyvää jätettä luovutettaisiin asetuksen mukaiseen hyödyntämiseen. Tutkimustarvealueen kaivutöissä laadunvarmistusvelvollisuuden sisältyisi laadunvalvojan nimeäminen. Laadunvalvojan tehtävänä olisi varmistaa saatavilla olevaa ennakkotietoa hyödyntäen, että kaivu toteutetaan lajittelevasti ja kaivettava tai kaivettu maa-aines tutkitaan liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti. Tutkimustarvealueelta peräisin olevan maa-ainesjätteen luvanvaraisessa käsittelyssä ja kiinteistyksen sideaineena käytettävän jätteen laitospöytämuotossa jätteen luovuttajalta edellytettäisiin laadunvarmistusjärjestelmää, joka sisältää tarvittavat menettelyt asetuksen mukaisten tutkimusten suorittamiseen. Jätteen luovuttajalta vaadittaisiin lisäksi hyödyntämistä koskevaan loppuraporttiin liitettävää selvitystä siitä, että laadunvarmistus on toteutettu liitteessä esitettyjen vaatimusten mukaisesti.

Liitteessä säädettäisiin vaatimukset maa-aineksen ja jätteen tutkimiselle silloin, kun tutkiminen ennakkotiedon perusteella olisi tarpeellista. Maa-aineksen jäteluonne varmistettaisiin ja hyödynnettävän jätteen ympäristökelpoisuus osoitettaisiin vertaamalla tutkimustuloksia liitteen 2 mukaisiin kynnys- ja raja-arvoihin. Tutkimusten lähtökohtana olisi näytteenottosuunnitelmaan perustuva edustava näytteenotto, jonka vähimmäisvaatimukset jätteiden karakterisointia koskevia standardeja soveltaen esitettäisiin liitteessä. Näytteenoton tulisi perustua ensisijaisesti näytteenottosuunnitelmassa määriteltä maa-ainekerä edustaviin kokoomanäytteisiin, jotka tulisi muodostaa vähintään 50 maa-ainekerästä tasaisesti otetusta osanäytteestä. Lisäksi asetettaisiin yleiset vaatimukset kokoomanäytteiden esikäsittelylle ja näytteistä tehtäville laboratoriomäärityksille tutkimustulosten edustavuuden varmistamiseksi. Vaaditun näytteenoton tarkoituksena olisi selvittää riittävän luotettavasti maa-ainekerän keskimääräinen koostumus, johon haitta-ainepäästöihin ja niille altistumiseen perustuva riskinarviointi yleisesti pohjautuu, asetuksen liukoisuusraja-arvojen laskentaperusteet mukaan lukien. Näytteenottovaatimuksissa olisi otettu huomioon myös näytteenoton toistettavuus ja epävarmuus huomioiden tutkittavien parametrien epätasainen jakautuminen maa-aineksessa. Näytteenottosuunnitelman laatimisessa tulisi kuitenkin ottaa huomioon myös saatavilla olevat ennakkotiedot ja lajittelevan kaivun mahdollisuudet siten, että jokainen etukäteen määriteltä maa-ainekerä olisi tutkittavien ominaisuuksiensa osalta mahdollisimman tasalaatuinen. Lisäksi tutkittavan maa-ainekerän massan tulisi olla enintään 2000 tonnia, ja tutkittu maa-ainekerä tulisi hyödyntää kokonaisuudessaan samassa maarakennuskohteessa. Tällä varmistettaisiin, ettei edes haitta-aineiden mahdollisesta ennakoitua epätasaisemmasta jakautumisesta maa-ainekerässä ja sen aiheuttamasta näytteenottovirheestä seuraisi merkittävää ympäristöriskiä raja-arvojen alittuessa. Näytteenoton edustavuuden osoittamiseksi ja laadunvarmistamiseksi jokaisesta kokoomanäytteestä pitäisi lisäksi tehdä vähintään kolme rinnakkaista haitta-aineiden pitoisuusmäärittystä. Haitallisten aineiden kemiallisia määritysmenetelmiä ei kuitenkaan liitteessä yksilöitäisi, koska näitä koskevia standardeja päivitetään toistuvasti. Lisäksi standardimenetelmiä vastaava vaatimustaso voidaan saavuttaa myös muilla menetelmillä, jolloin vastaavuus standardimenetelmiin tulisi kuitenkin osoittaa.

Asetuksen 9 §:n 2 momentissa tarkoitettua loppuraporttia varten olisi laadittava selvitys laadunvarmistuksesta, jossa olisi esitettävä tarpeelliset tiedot hyödynnetyn jätteen ominaisuuksista sekä näiden tietojen tuottamiseen käytetyistä tutkimuksista ja muista selvityksistä sekä kuvaus tutkimustarvealueelta kaivetun maa-aineksen kaivunaikaisesta laadunvalvonnasta taikka, jos kyseessä on laitospöytämuotossa toiminnassa tuotettu jäte, jätteen luovuttajan laadunvarmistusjärjestelmästä. Laadunvalvontaa koskevat tiedot olisi muutoinkin maarakennustoiminnan aikana pyydettyä esitettävä valvontaviranomaiselle viranomaisen tiedonsaantioikeuden nojalla. Tiedot olisivat tarpeellisia toiminnan valvonnan kannalta.

7 Asetuksen voimaantulo

Asetus ehdotetaan tulevan voimaan päivänä kuuta 20 .